БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 100 (16790). | 30 апрель 1977 йил, шанба | Баҳоси 2 тийин.

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ БИРИНЧИ МАЙГА

ЭКОНОМИКАДА ҲУҚУҚИЙ ХИЗМАТНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Ўнинчи беш йилликнинг улуғвор социал-иқтисодий программасини муваффақиятли бажариш манфаатлари иқтисодий ва ташкилий-сиёсий тадбирлар билан бир қаторда хўжалик муносабатларини ҳуқуқ жиҳатидан тартибга солиш воситаларининг ролини оширишни тақозо этади.

«Бу соҳадаги қонунларимиз маҳсулот сифатини ошириш, иқтисодий тежамкорликка риоя қилиш вазифаларини ҳал этишни амалий равишда таъминлаб туриши лозим, — деди Марказий Комитет Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съездига қилган Ҳисобот докладида. — Бу қонунлар давлатни алдашдан, қўшиб ёзишдан, социалистик мулкни талашдан, маҳаллийчилик кўринишларидан ва шу кабилардан иборат мавжуд фактларга қарши самарали чоралар кўрилишини таъминлаши лозим».

Кейинги вақтларда экономика ривожига ҳуқуқий таъсирни кучайтириш учун кўп иш қилинди. Қонунларни такомиллаштириш давом эттирилди. Халқ хўжалиги миқёсида ҳуқуқий хизмат статуси белгиланди. Министрликлар ва идораларнинг кўпчилигида, бирлашма ва корхоналарда юридик бўлимлар ёки бюролар тузилди, ҳуқуқшунослар шуғулланадиган проблемалар доираси кенгайтирилди. Ҳозир халқ хўжалигида эллик мингдан ортиқ юрист ишлаб турибди — улар қонунчиликни, план ва шартнома интизомини мустаҳкамлашга актив таъсир ўтказмоқдалар, ишлаб чиқаришни ривожлантиришга, иш самарадорлиги ва сифатини оширишга кўмаклашмоқдалар, исрофгарчилик ва хўжасизлик пайини қатъият билан қирқмоқдалар.

Ана шуларнинг ҳаммаси юридик хизматнинг ижтимоий обрў-эътибори ва аҳамиятини оширди. Улар кўпгина корхоналарда ишлаб чиқаришни, турдош корхоналарнинг ўзаро муносабатларини такомиллаштиришнинг энг муҳим вазифаларини амалга оширишда бевосита қатнашмоқдалар, кадрларни тарбиялашда партия ташкилотларига ва хўжалик раҳбарларига яхши ёрдам бермоқдалар, ҳуқуқ пропагандасини актив олиб бормоқдалар. Масалан, Минск тракторсозлик бирлашмасининг юридик бўлимини олайлик. Маҳсулот сифати, социалистик мулкнинг асралиши, совет қонунларини тушунтириб бериш доимо бўлим ходимларининг диққат марказида турибди. Юристлар унумсиз харажатлар йўлига қаттиқ тўсиқ қўйганлар, шартномаларнинг тўғри тузилишини кузатиб турибдилар, даъво-талаб ишини яхшиладилар, бу эса бирлашманинг иқтисодий кўрсаткичларига сезиларли таъсир қилмоқда. Кўмир саноати ва медицина саноати, бошқа тармоқларнинг кўпгина корхоналарида ҳуқуқий воситалардан моҳирона фойдаланилмоқда.

Бироқ, ҳали ҳамма жойда хўжалик фаолиятини ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солиш иши ўсиб бораётган талабларга жавоб берарли даражада эмас. Партия Марказий Комитети «КПСС XXV съезди қарорлари асосида саноат, қишлоқ хўжалиги ва қурилиш корхоналарида ҳуқуқий хизматнинг ролини ошириш соҳасида Иркутск область партия ва совет органларининг иши тўғрисида» яқинда қабул қилган қарорида бу муҳим ишни янада яхшилашнинг конкрет йўлларини белгилаб берди. Масалаларнинг кенг комплексини қамраб олган бу қарор барча раҳбар органлар учун равшан истиқболни очиб берди ва шу тариқа умумпартиявий, умумдавлат аҳамиятини касб этди.

Шаҳар ва қишлоқлардаги кўпгина ишлаб чиқариш коллективларида меҳнат тўғрисидаги қонунларни бузишга ҳамон йўл қўйилаётганлиги, маҳсулотни реализация қилиш ва белгиланган турдаги буюмларни ишлаб чиқариш топшириқлари бажарилмай қолаётганлиги, ҳисоботлар қалбакилаштирилаётганлиги, фонддаги материаллар нарядсиз бериб юборилаётганлиги сингари ҳоллар эътиборни ўзига тортади. Корхоналарнинг шартнома юзасидан ўз зиммаларига олган мажбуриятларга менсимай қараётганлиги каби ҳоллар тез-тез учраб турибди. Утган йили арбитраж органларининг ўзи брак қилинган маҳсулот учун шу маҳсулотни етказиб берган ташкилотлардан бир неча миллион сўм жарима ундириб олди, ўнлаб маҳсулотлар давлат Сифат белгисидан маҳрум этилди. Халқ хўжалигида юридик хизматни мустаҳкамлаш ва активлаштириш зарурлигини фактлар кўрсатиб турибди.

Бунда гап аввало турли босқичдаги ҳуқуқ тармоғини янада кенгайтириш тўғрисида бораётир. Шу пайтгача юридик бўлимлар асосан йирик заводларда ва қурилишлардагина ишлаб турибди. Масалан, Иркутск областида ҳар ўн корхонадан тўққизтаси доимий ҳуқуқий ёрдамдан маҳрум. Юридик маслаҳатчилар хўжалик шартномаларини тузиш ва уларнинг бажарилиши устидан назорат қилиш билан алоқадор бўлган ишга камдан-кам жалб этилади. Шу кадрларнинг иқтисодий билим савиясига, профессионал ўқишига дуруст эътибор берилмаяпти, бир қанча министрлик ва идоралар уларнинг жамоатчилик ўртасидаги обрў-эътиборини ошириш, ҳуқуқий фаолият учун қулай шароитларни яратиш тўғрисида ғамхўрлик қилмаяптилар. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар ва район Советларининг айрим ижроия комитетларида ҳали юридик хизмат ҳануз ташкил этилмаган, маъмурий органлар ишлаб чиқариш соҳасидаги қонунбузарларга қарши курашиш учун қонуннинг кучидан лозим даражада изчиллик ва қатъият билан фойдаланмаётирлар.

КПСС Марказий Комитетининг қарорида белгиланган тадбирлар системасининг бажарилиши халқ хўжалигидаги юридик иш савиясини анча кўтариш имконини беради. Маҳаллий партия, совет ва касаба союз органлари, министрлик ва идораларнинг раҳбарлари экономикамизнинг ҳар бир бўғинида шу тадбирларнинг аниқ амалга оширилишини таъминлашлари лозим. Партиянинг ишлаб чиқаришда қонунчиликни мустаҳкамлашни кўзда тутган қарорлари қандай бажарилаётганлигини назорат қилишни кучайтириш муҳимдир. Партия ташкилотлари юридик хизматнинг мазмунига чуқур эътибор бериш билан бирга ҳуқуқ нормаларини бузаётган мансабдор шахсларга нисбатан юксак принципиаллик билан муносабатда бўлишлари, давлат, план ва шартнома интизомига қаттиқ риоя этилиши учун кураш олиб боришлари керак. Бу ишга маҳаллий Советлар депутатлари, халқ назоратчилари, кенг активларнинг кучини жалб этиш лозим.

Омма орасида юридик билимларни янада кенг ёйиш учун кўп иш қилиниши зарур, бу иш ҳар бир меҳнатчи, ҳар бир коллективнинг ҳуқуқ талабларини аниқ бажариши учун мустаҳкам асосни таъминлаб беради. Хўжаликка доир қонунларни пропаганда қилишни, ҳуқуқ ишининг илғор тажрибасини оммалаштиришни кучайтириш — юридик органларнинг, матбуот, телевидение ва радионинг бурчидир. Бу эса меҳнат коллективларида ўзаро талабчанлик, юридик нормаларни амалга оширишга нисбатан жамоатчиликнинг эътибор бериши вазиятини вужудга келтиришга кўмаклашади.

Халқ хўжалигидаги юридик хизматни такомиллаштириш — экономика самарадорлигини оширишнинг, ўнинчи беш йиллик вазифаларини муваффақиятли бажаришнинг шартларидан биридир.

(«ПРАВДА» газетасининг 28 апрелдаги бош мақоласи).

Республикамиз енгил саноати йирик корхоналаридан бири — Бухоро ип-газлама комбинатининг моҳир ип ўровчиси Барно Истамова КПСС Марказий Комитети 1 Май Чақириқларидан руҳланиб, катта муваффақиятларга эришмоқда. Унлар ташаббусига қўшилган коммунистик меҳнат зарбдори Б. Истамова кунлик топшириқларини 160 процент адо этиб, баҳор байрамини муносиб кутиб олаётир. У ўнинчи беш йиллик иккинчи йили планини октябрь ойигача адо этиш учун зарбдор меҳнат қилмоқда.

А. Кудряшов фотоси.

СЎЗЛАРИНИНГ УСТИДАН ЧИҚМОҚДАЛАР

28 апрель куни Лихачев номли Москва автозаводида партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 1976 йилнинг 30 апрелида автозаводчилар билан учрашувда қўйган вазифалар қандай бажарилаётганлигини муҳокама қилдилар.

Уша унутилмас учрашув корхонада сиёсий активлик ва меҳнат ғайратини ғоятда юксалтириб юборди деб таъкидланди активда. Автозаводчилар Леонид Ильичнинг ҳамма бўғинлардаги иш сифатини янада яхшилаш зарурлиги тўғрисида айтган сўзларини дастуриламал қилиб олдилар.

Бирлашма беш йиллик биринчи йилининг асосий планиги ва муқобил планини барвақт бажарди, шу йилнинг тўрт ойи топшириғини ошириб бажарди. Мамлакат ЗИЛчилардан беш йиллик бошидан бери пландан ташқари 2500 юк автомобили, 1400 га яқин рўзғор холодильниги, беш миллион сўмлик запас қисмлар олди. Бултур завод биринчи бор 200 мингдан ошиқ автомобиль тайёрлаб чиқарди. Зилчиларнинг ташаббусига кўра турдош корхоналар билан социалистик мусобақа авж олдириб юборилди. Бу мусобақа пировард маҳсулот сифатини оширишни мақсад қилиб қўйди. Бу ерда жами маҳсулот ҳажмининг 70 процентидан ошиғи ҳозир давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда.

Йиғилиш қатнашчилари иш самарадорлиги ва сифатини янада ошириш йўллари тўғрисида ғоятда қизиқиш билан гапирдилар. Сўзга чиққанлар ҳали жамики резервлар ишга туширилмаганлигини айтдилар. Заводда меҳнат интизоми ва ишлаб чиқариш интизомини бузиш ҳолларига, брак маҳсулотлар ишлашга тўла барҳам берилган эмас, кадрларнинг қўнимсизлиги ҳамон бор. Ҳозир партия ташкилотлари, коммунистлар, барча ЗИЛчиларнинг куч-ғайратлари камчиликларни тугатишга қаратилган.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга яқдиллик билан мактуб қабул қилиб, партия XXV съездининг тарихий қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун ҳамма куч, билим ва ғайратимизни сарфлаймиз, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар билан нишонлаймиз деб ишонтирдилар.

(ТАСС мухбири).

БИРИНЧИ МАЙ СОВҒАСИ

ДЕНОВ. (ЎзТАГ). Сурхон водийсининг шимолий қисмидаги энг катта сув магистралларидан бири Чилмироб каналида дюкерни қайта қуриш ишлари муддатидан бир ой илгари тугади. Бу— «Сурхангидрострой» трести Денов қурилиш-монтаж бошқармаси коллективининг меҳнат туҳфаси. Дюкердан эндиликда қарийб тўрт баравар кўпроқ сув ўтадики, бу Денов ва Шўрчи районларидаги хўжаликларга қарашли 5 минг гектарга яқин ернинг сув таъминотини яхшилаш имконини беради. Канал сой билан кесишган жойларда ҳам ана шундай иншоотлар барпо этилди.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Сирдарё области саноат корхоналарининг коллективлари Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, беш йиллик иккинчи йилининг маҳсулотни реализация қилиш юзасидан тўрт ойлик планини муддатидан илгари, 27 апрелда бажарди. Апрель ойининг охиригача топшириққа қўшимча равишда 3,5 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинади. (ЎзТАГ).

МЕҲНАТГА ЛОЙИҚ МУКОФОТ

Республика халқ хўжалиги ходимлари, фан ва маданият арбобларининг катта бир группаси 29 апрель куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига келишди. СССР орден ва медаллари, Ўзбекистон ССР Фахрий ёрлиқлари берилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар ва кўкракка тақиб юриладиган тегишли нишонлар, шунингдек республика Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари меҳнатда алоҳида ибрат кўрсатган ўртоқларга тантанали вазиятда топширилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов мукофотланганларни кириб келаётган Биринчи Май байрами билан табриклаб, уларга сиҳат-саломатлик, бундан кейинги ишларида муваффақиятлар тилади. (ЎзТАГ).

«ОКТЯБРХОНЛИК»

Тошкент шаҳар партия комитети ҳузурида очилган лекторий «Октябрхонлик» деб аталди. Бу лекторий Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган.

29 апрель куни «Совет ҳокимияти йилларида Тошкент экономикаси ва маданиятининг ривожланиши — СССР халқлари мустаҳкамланиб бораётган дўстлигининг ёркин намунаси» мавзусида биринчи машғулот бўлиб ўтди. Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев доклад қилди.

Лекторий программасига кўра Совет ҳокимияти йиллари мобайнида Ўзбекистонда рўй берган буюк ўзгаришлар, ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси тўғрисида, КПССнинг оқилона ташқи ва ички сиёсати ҳақида республика раҳбар партия ҳамда совет ходимлари доклад қиладилар. (ЎзТАГ).

«МОЛНИЯ-3» ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

Ернинг сунъий йўлдошларидан фойдаланиб, алоқа системаларини янада ривожлантириш программасига мувофиқ, 1977 йил 28 апрель куни Совет Иттифоқида «Молния-3» алоқа йўлдоши тик эллипссимон орбитага чиқариб қўйилди. Йўлдош ичига системанинг сантиметрли тўлқин диапазонида ишлашини таъминлайдиган ретрансляция аппаратлари ўрнатилган.

«Молния-3» алоқа йўлдоши Совет Иттифоқидаги олис телефон-телеграф радиоалоқаси системасини ишлатишни таъминлашга, СССР марказий телевидениеси программаларини «Орбита» тармоғи пунктларига узатишга ва халқаро миқёсда ҳамкорлик қилишга мўлжалланган.

Йўлдош ичида телевидение программаларини юбориш кўп каналли олис радиоалоқасини амалга ошириш учун мўлжалланган аппаратлар бор, команда-ўлчов комплексининг аппаратлари, шунингдек йўлдошни мўлжал олдириш, орбитани тўғрилаш ва энергия таъминоти системалари ўрнатилган.

«Молния-3» йўлдоши орқали алоқа сеанслари белгиланган программага мувофиқ ўтказилади.

ҒАЛЛАКОРЛАР АҲДИ

Ғаллазор бир қарашда мовий денгизни эслатади. Қамаши районидаги Карл Маркс номли совхоз ғаллазорлари шундай манзара касб этган. Суғориладиган участкалар — Пахтасой Тешиктепа, Қассобтепада ҳам, лалмикор ерлар — Қорасув, Ёртепа, Ойдинкўл, Қушчида ҳам майсаларнинг авжи баланд.

Айни вақтда совхознинг уфққа туташ ғаллазор далаларида бўлган киши фидокорона меҳнатнинг гувоҳи бўлади. Азаматлар ниҳолларни суғоришда сувдан тежаб-тергаб фойдаланмоқдалар, озиқлантириш ҳамда зараркунандаларга қарши кураш чораларини ишлаб чиқиб, изчил амалга оширмоқдалар. Хўжаликнинг Ё. Юсупов, Г. Бўтаев, К. Элмуродов, А. Дўстмуродов, С. Жабборов ўртоқлар бошлик бригадаларида озиқлантириш ва суғориш ишлари меъёрига етказилди.

Пахтасойдамиз. Ўрта бўйли, тўладан келган, буғдойранг йигит эгатлардан жимирлаб оқаётган сувга дилхуш боқади. Бу — комсомол-ёшлар ғаллачилик бригадаси бошлиғи Ёқуб Юсупов. Ёқубжон бригадасининг ажойиб ишлари ҳақида, уй-орзулари ҳақида тўлқинланиб сўзлайди:

— Совхозимизни илғор тажриба лабораторияси, деса бўлади. Мана, икки йилдирки, Краснодар ўлкасида гектаридан 70 центнергача ҳосил берадиган «Аврора» навли буғдой уруғи бригадамизда синаб кўрилмоқда. Бу нав бизнинг шароитимизда 40 центнергача ҳосил беради. Ўтган йили 95 гектар ердан 33 центнердан сара дон уруғи олдик. Бригадамиз бу йил 75 гектар майдонга «Аврора», «Безостая» навларини экди. Шу кеча-кундузда суғоришни ниҳоясига етказяпмиз.

Совхознинг бош агрономи, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Болта Жумаев хўжалик ғаллакорлари қўлга киритаётган муваффақиятлар ҳақида бундай дейди:

— Ўтган йили икки план миқдорида дон тайёрладик. 12500 гектар ердан юксак хирмон яратилди. Она-Ватан омборларига 11845,5 тонна ўрнига 22157,5 тонна сара уруғлик дон етказиб берилди. Бундай муваффақиятларга ердан унумли фойдаланиш, техника янгиликлари ва химия мўъжизаларини ишлаб чиқаришга кенг жорий қилиш, фан ютуқлари ва илғор тажрибаларни кенг қўллаш ҳамда деҳқонларнинг ташкилотчилик ва тадбиркорлик билан иш кўрганликлари туфайли эришилди.

Юбилей йили хирмонини яратиш учун курашда ўтган йил тажрибаларимиздан яхши фойдаланмоқдамиз. Шу кунгача 12 минг гектар ғаллазор самолётлар ёрдамида дориланди, минг гектарга яқин ерга гербицид сепилди. Бу тадбирларнинг ўтказилиши ҳосилни кўпайтириш билан бирга, унинг сифатини кўтаришга ҳам ёрдам беради.

Совхоз ғаллакорлари ёш ниҳоллар парваришини намунали ташкил этиш билан бирга, янги ҳосил ўрим-йиғимига ҳам ҳозирдан пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. 18 минг гектар майдондаги ғалла ҳосилини 20 иш кунида ўриб-йиғиб олиш планлаштирилган. Бунинг учун эса биринчи навбатда техникани ўрим-йиғимга шайлаш, ўримни икки сменада ташкил этиш мақсадида қўшимча механизаторлар тайёрлаш керак. Совхоз маъмурияти ва партия ташкилоти бу соҳада катта ташкилотчилик ишларини амалга оширмоқда. Ремонт ишлари марказлаштирилган тартибда ташкил этилди. Мавжуд комбайнлар ремонти муддатидан илгари тугалланди. Ҳозир 65 комбайн, 1 та ғалла тозалаш машинаси, 2 та «ОС-4,5» ҳамда «ЗОВ-20» сингари агрегатлар личейкага қўйилган. Совхозда 48 комбайнчи махсус курсларда ўқитиляпти. Моҳир комбайнчилардан — область советининг депутати Т. Йўлдошев, Д. Овлаев, Э. Суюнов, Қ. Тўйчиев ўртоқлар мавсумда 450-500 гектар майдоннинг ғалласини ўриб бериш мажбуриятини олиб, ремонт қилинган техникани сўнгги кўрикдан ўтказаётирлар.

Совхоз меҳнаткашларининг бутун диққат-эътибори юксак мажбуриятга яраша ҳосил етиштириш ва она-Ватанни 25 минг тонналик хирмон билан хурсанд қилишга қаратилган.

У. ТОЖИЕВ,
Тошкент олий партия мактабининг тингловчиси.

В. И. ЛЕНИН МУЗЕЙИДАГИ ВИСТАВКА

В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалидаги экспонат — кўҳна паранжи шарқ заҳматкаш аёллари оғир қисматининг тимсоли бўлиб қолди. Бу ерда 29 апрель куни «Ўзбекистон хотин-қизлари — коммунистик қурилишнинг актив иштирокчилари» деган виставка очилди. Паранжи ана шу виставкага қўйилди. Виставка республикада Ленин васиятларини амалга ошириш учун курашда муҳим босқич бўлиб қолган оммавий паранжи ташлаш ҳаракати — «Ҳужум»нинг 50 йиллигига мослаб очилган.

Кўпдан-кўп фотосуратлар, китоблар ва бошқа экспонатлар Улуғ Октябрь ғояларининг тантанаси туфайли, ленинча миллий сиёсатни амалга оширишнинг шарофатидан ўзбек хотин-қизларининг тақдирида содир бўлган ажойиб ўзгаришлар тўғрисида ҳикоя қилади. Виставка очилиш маросимида хотин-қизлар ҳаракатининг ветеранлари, «Ҳужум» ҳаракатининг иштирокчилари, илғор ишчи, фан ва маданият арбоби бўлган хотин-қизлар, Ўзбекистон ССР Олий Советининг ва маҳаллий Советларининг депутатлари, социалистик жамият шароитларида хотин-қизлар нақадар катта муваффақиятларга эришиши мумкинлигини жаҳонга яққол кўрсатаётган кишилар қатнашдилар. (ЎзТАГ).

АБАДИЙ ГЎЗАЛЛИК ТИМСОЛИ

29 апрель куни Тошкентдаги марказий виставка залида очилган республика кўргазмасида сопол, мисгарлик, ёғоч ўймакорлиги, тўқима, палос, зардўзлик, сўзана, ганч ўймакорлиги, лойдан ясалган ўйинчоқ, аёлларнинг гулдор кўйлаклари, нафис шойи сингари ўзбек халқ амалий санъатининг турли-туман буюмларини кўриш мумкин. Халқ усталари, рассомлик олий ва ўрта билим юртларини битириб чиққан моҳир ёшлар қўли билан яратилган икки мингдан ортиқроқ экспонат бу қадимий санъатнинг абадий навқиронлигини тасдиқлайди.

Машҳур халқ рассомларидан кулол М. Раҳимов, чиннига гул солувчи Я. Корабоев, самарқандлик ўйинчоқсоз Ҳ. Ҳақбердиев, ёғоч ўймакорлиги устаси К. Ҳайдаров, Риштон кулолчилигининг усталари Иброҳим Комилов, Йўлдош Эргашев, Ашурали Йўлдошев, нафис буюмлар устаси Михаил Трошиннинг нодир асарлари билан бир қаторда кўплаб ишлаб чиқарилаётган пиёлалар, мис баркашлар, чинни сервизлар турибди.

Кўргазма залида ёғоч ва ганч ўймакорлиги намуналари намойиш қилинмоқда.

Ўзбекистон рассомларининг халқ амалий санъати кўргазмаси Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган катта ижодий ҳисоботнинг бошланиши, холос. Рассомчилик, ҳайкалтарошлик, плакат, театр ва кино соҳаларида ижод этаётган санъаткорлар ишларидан иборат кўргазмаларни ўтказиш мўлжалланмоқда.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Э. Н. НИЗОМОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН БИНОКОР» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республиканинг совет органларида кўп йиллар, самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Госплани раисининг ўринбосари Эҳсон Низомович **Низомовга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1977 йил 29 апрель.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми оммавий-мудофаа ишларини ривожлантиришда актив қатнашганлиги, меҳнаткашларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашдаги хизматлари учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан полковник Ҳафиз Каримович **Узоқовни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ЧОРВАДОРЛАРНИНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ

ЧОРВА МОЛЛАРНИ ЎСТИРИШ ВА БЎРДОҚИГА БОҚИШНИ ЯХШИЛАЙЛИК

Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдираётган кўпгина фермаларнинг коллективлари янги марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. Жамоат чорвачилигини интенсив ривожлантиришни изчиллик билан амалга ошираётган бир қатор колхозлар ва совхозлар, районлар ва областлар маҳсулот етиштиришни анча оширдилар. Киевлик чорвадорларнинг ташаббусига қўшилган юзлаб фермаларнинг коллективлари янги резервларни излаб топиш ва ундан фойдаланишга актив киришдилар. Гўшт етиштиришни кўпайтириш биринчи даражали вазифалардан бўлиб турибди. Шу йилнинг ўзидаёқ чорва моллар ва паррандалар гўшти етиштириш ҳамда харид қилиш анча кўпайди. Бир қатор областларда, кўпгина район ва хўжаликларда ишлаб чиқаришни концентрациялаш, ихтисослаштириш туфайли ҳамда чорва молларни бўрдоқига боқишни яхши ташкил қилиш ҳисобига гўшт етиштириш ресурслари кенгайди. Чорва молларнинг кундалик семириши ошмоқда, уларнинг тирик вазнини белгиланганидан ошириб гўштга топширилмоқда.

Шу йилнинг биринчи кварталида гўштга топширилган қорамолларнинг ўртача тирик вазни қуйидагича бўлди (килограмм ҳисобида).

Областлар	қорамол	чўчқа	қўй ва эчки
Сирдарё	469	106	36
Тошкент	405	103	43
Андижон	403	105	33
Фарғона	401	91	45
Қашқадарё	393	110	45
Хоразм	367	107	31
Наманган	364	99	34
Сурхондарё	362	124	45
Самарқанд	351	107	40
Бухоро	337	99	43
Жиззах	332	102	41
ҚҚАССР	302	103	39
Республика бўйича	375	105	42

Чорва молларни бўрдоқига боқишни яхши ташкил қилган районларда катта самараларга эришиляпти. Оқолтин районида гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазни 477 килограммга етказилди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 93 килограмм кўп, демакдир. Калинин районида ҳам бу миқдор 477 килограммни ташкил этди ёки 74 килограмм кўпайди. Бағдод районида бу кўрсаткичлар тегишли равишда 433 ва 37, Гагарин районида — 423 ва 30, Ильич районида — 479 ва 26 килограммни ташкил этди. Қамаши, Юқори Чирчиқ, Қарши, Ленин йўли, Янгийўл ва бошқа бир қатор районларнинг колхоз ва совхозлари гўштга топшириладиган қорамолларнинг тирик вазнини белгиланганидан анча ошириб гўштга топширдилар.

Аммо, гўшт етиштириш ва тайёрлов пунктларига топширилаётган қорамол ва паррандаларнинг тирик вазнини оширишдек мураккаб вазифа кўпгина хўжаликларда қониқарли бажарилмаётир. Шу йилнинг биринчи кварталида гўштга топшириладиган қорамолларнинг тирик вазнини ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан Ҳонқа районида 56 килограммга, Бухоро районида — 47, Фарғона районида — 65, Ғиждувон, Қизилтепа, Норин, Учқўрғон, Чуст, Жарқўрғон Урганч ва бошқа бир неча районлар 23—35 килограммга камайтириб юбордилар. Бахмал, Шофиркон, Ғаллаорол, Нарпай, Ургут, Оқдарё, Булунғур, Свердлов, Вобкент районларида гўштга топшириладиган қорамолларнинг тирик вазни, айниқса, паст бўлди. Бу районларда шу миқдор 310—340 килограммни, Фориш районида эса 277 килограммни ташкил қилди, холос.

Қишлоқ хўжалик органлари, Совет ва партия ташкилотлари гўшт етиштиришни кўпайтириш учун конкрет тадбирлар белгилашлари, чорва молларни бўрдоқига боқишни янада яхшилаш, барча турдаги чорва моллар ва паррандаларнинг тирик вазнини ошириб ва кондициясини яхшилаб гўштга топшириш учун зарур тадбирларни амалга оширишлари керак. Чорвадорларнинг вазифаси аҳолига кўп, арзон ва юқори сифатли гўшт етказиб беришдан иборатдир.

РАСМИЙ АХБОРОТ

ЯНГИ ҲОСИЛ ДОНИ ТЎЛА САҚЛАНСИН

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «СССР Тайёрлаш министрлиги моддий-техника базаларини 1977 йилги ҳосил дони ва мойли экин уруғларини қабул қилиб олиш ва уларнинг асралишини таъминлашга тайёрлаш борасидаги кечиктириб бўлмайдиган чоралар тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Қарорда айтиладики, ғалла қабул қилувчи ва донни қайта ишловчи корхоналарни келгуси йил ҳосили дони ва мойли экин уруғларини бетўхтов қабул қилиб олиш, қайта ишлаш ва сақлашга ўз вақтида тайёрлашни таъминлаш иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари ва Министрлар Советларининг, СССР Тайёрлаш министрлигининг, ўлка, область ва район партия комитетларининг, автоном республикалар Министрлар Советлари, ўлка, область ва район ижроия комитетларининг энг муҳим вазифаларидан биридир.

Қарорда 1977 йилда механизациялашган янги ғалла омборларини, асфальтланган майдонларни, стационар дон қуритгичлар ва уруғ тозаловчи цехлар қуриб ишга тушириш юзасидан топшириқлар кўзда тутилган.

Тегишли ишларни бажариш мақсадларида СССР Тайёрлаш министрлигига капитал маблағлар ҳажми кўпайтирилди, зарур материал, машина-ускуналар қўшимча қилиб ажратилди ва улар барвақт юборилиши лозим.

Республикаларнинг Министрлар Советларига ва меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетларига давлат ресурсларига тегишли дон ва мойли экин уруғини қабул қилиб олиш, уларга ишлов бериш ва уларни асраш билан боғлиқ объектларни қуриш ва ремонт қилиш учун маҳаллий бинокорлик материаллари ва транспорт биринчи навбатда ажратиб берилишини таъминлаш таклиф қилинди.

Шу объектларни қуриш учун иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига тегишли министрликлар билан келишиб олган ҳолда, қайси идорага бўйсунишидан қатъий назар, бинокорлик ва ремонт қурилиши ташкилотларини жалб қилишига рухсат берилди.

Ғалла қабул қилувчи ва донни қайта ишловчи корхоналарни янги ҳосил дони ва мойли экин уруғларини қабул қилиб олишга тайёрлаш мамлакатнинг жанубий районларида 1977 йилнинг 1 июлигача, қолган районларда эса 1 августгача битказилмоғи керак.

ШАҲАРЛАРДА ИНДИВИДУАЛ УЙ-ЖОЙЛАР ҚУРИШ УЧУН БЕРИЛАДИГАН ҚАРЗЛАР

СССР ҳукумати «Шаҳарларда ва шаҳар типидаги поселкаларда индивидуал уй-жой қуришга қарз бериш тўғрисида» қарор қабул қилди.

Шаҳарларда ва шаҳар типидаги поселкаларда жойлашган корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг ишчилари, хизматчилари ва инженер-техник ходимларига, шунингдек шу аҳоли пунктларида яшовчи Ватан Уруши инвалидлари ҳамда ҳарбий хизматчилардан иборат бошқа инвалидларга СССР Министрлар Совети 1976 йил 20 декабрда қабул қилган «Қишлоқ жойларда индивидуал уй-жой қурилишига қарз бериш тўғрисида»ги қарорида кўзда тутилган уй-жойларни қуришга қарз бериш тартиби ва шартлари қўлланаверадиган қилинди.

Қарзлар 1500 сўмгача миқдорда берилади. Бу пул уй битказилганидан сўнг ўн йил мобайнида узилади, инвалидлар эса уй битказилгач, учинчи йилдан бошлаб уза бошлайдилар.

(ТАСС).

ВЛКСМ САФЛАРИНИНГ КЎРИГИ

Комсомол ҳужжатларини алмаштириш комсомол сафларининг кўригига, ВЛКСМнинг ҳар бир ташкилоти, ҳар бир ёш инсон В. И. Ленин васиятларини, партия қарорларини қандай бажараётганлигининг талабчан текширувига айланди. ВЛКСМ Марказий Комитетининг 28 апрель куни Москвада бўлиб ўтган пленуми ҳужжатларни алмаштириш якунларини ҳамда ВЛКСМ сафларини ташкилий-сиёсий жиҳатдан янада мустаҳкамлаш, комсомолнинг тарбия ишларини кучайтириш вазифаларини муҳокама қилди.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Е. М. Тяжельников доклад қилди.

Пленум қатнашчилари Ленин комсомоли бундан буён ҳам жонажон Коммунистик партиянинг содиқ ёрдамчиси ва ишончли резерви бўлиб қолаверади, совет ёшлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб оладилар, ҳамма куч, билим ва ғайратларини КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун сарфлайдилар, деб партия Марказий Комитетини, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневни ишонтирдилар. (ТАСС).

УЛУҒ АЙЁМ УЙЛАРИ

Одил ЁҚУБОВ

Публицистика

Улуғ айёмлар юксак тоғларга ўхшайди. Юксак тоғлардан беқиёс кенгликлар кўрингани каби улуғ айём кунларида ҳам энг улуғ воқеалар, улкан ғалабалар, энг қувончли онлар ёдига тушади кишининг!

Бу йилги баҳор байрами Биринчи май Улуғ Октябрь инқилобининг 60 йиллиги кенг нишонланаётган музаффар йилда ўтаётгани учун ҳам кўнглимиз равшан, қалбимиз ўзгача ғурур, ўзгача завқ-шавққа тўла.

Ҳақиқатан, биз гоҳо бугунги ҳаёт ва меҳнат, зафар ва ташвишлар билан бўлиб, орқага ўгирилиб қарашга, босиб ўтган йўлимизга бир назар ташлашга фурсат тополмаймиз. Ҳолбуки, Буюк Советлар мамлакати ва бу мамлакатнинг ажралмас бир қисми бўлган ўзбек диёрининг 60 йилда босиб ўтган йўлидан қанча ғурурлансак ҳам оз!

Бундан беш олти йил муқаддам республикамизнинг эллик йиллик тўйига бағишланган бир асар яратиш фикри туғилди-ю, кўпдан кўп эски ҳужжатли фильмлар билан танишишга тўғри келди. Ўшанда мен бу фильмлар халқимиз босиб ўтган йўлни акс эттирувчи бебаҳо ҳужжат эканига яна бир бор амин бўлдим...

Йигирманчи йиллар охирида саводсизликка қарши очилган ва «ликбез» деб аталган биринчи мактаблар, ёш болалардек лаблари пичирлаб, қалам ушлаган, қўллари қалтираб алифбо ўрганаётган серсоқол мўйсафидлар, бири паранжисини ташлаган бўлса бири ташламаган аёллар, биринчи ер ислоҳоти ва бу ислоҳотда ер теккан деҳқоннинг қувонч ёшлари, паранжига қарши бошланган машҳур ҳужум ва бу ҳужум даврида қурбон бўлган оташ-юрак қиз-жувонлар, Бўзсув ГЭСи қурилишида эшак билан тупроқ ташиган деҳқонлар, Чирчиқ химкомбинати пойдеворига ғишт қўйилиши муносабати билан бўлиб ўтган улкан митинг — бунинг ҳаммаси кўз олдимдан бир-бир ўтганди ўшанда!

Қишлоқларимизга кириб келган биринчи трактор, эски, ярим хароба бостирмаларда қўйилган биринчи кино, биринчи концертлар, кетмон билан қазилган биринчи каналлар тўғрисидаги бу содда кинохужжатлар билан танишарканман, бугунги ҳаётимиз, бугун қурилаётган улкан сув омборлари, гигант заводлар, ГЭСлар, чўл ва саҳроларда барпо бўлаётган бутун бир шаҳарлар кўз олдимга келди.

Ёдимда: бундан бир-икки йил муқаддам бир гуруҳ ёзувчилар билан Қарши даштини айландик. Ўша маҳалда «Каршистрой» бошқармасига раҳбарлик қилган Сулаймон Рустамович Муродов — ҳозир у Бухоро область ижроия комитетининг раиси бўлиб ишлаяпти, — бизга махсус самолёт берди. Биз бу самолётда Амударё соҳилигача учиб бориб, даштда ташкил бўлган янги совхозлар, янги посёлкаларни кўриб ўтдик, сўнгра машинада орқага қайтиб, йўл-йўлакай шу янги совхоз кишилари билан суҳбатлашдик, янги шаҳарчалар билан танишдик. Шунда Қарши чўлида бўлаётган ишларнинг мислсиз улкан кўлами ҳайратга солди бизни. Фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқлари асосида қурилган бу насос станциялари гигант турбиналар, электрон-ҳисоблаш машиналари билан таъминланган бўлиб, уларни юзларча инженер ва техниклар бошқарарди... Ҳадсиз чўлни ҳар томонга кесиб ўтиб, узоқни яқин қилган бетон йўллар, бир томчи сувни исроф этмайдиган ер ости қувурлари-ю, лотоклар-чи? Кўркам шаҳарлардаги клуб ва кинотеатрлар, кафе ва ресторанлар, универмаглар, меҳмонхоналар-чи?

60 ёшга тўлган Ватанимизнинг бугунги куч-қудрати, бугунги имкониятларисиз бу беқиёс улкан ишларни рўёбга чиқариб бўлармиди?

Байрам арафасида Ғафур Ғулом номидаги бадиий адабиёт ва санъат нашриётининг ташаббуси билан республикамизнинг иккита илғор хўжалигида иккита катта кутубхона очилди. Биттаси «Аччиқ кўл» саҳросида бунёд этилган Навбаҳор шаҳарчасида, иккинчиси — «В. И. Ленин юз йиллиги» совхозига қарашли «Сарсон қум» марказида. Ҳар иккала шаҳарча барпо бўлган жойларнинг эски номларига бир эътибор беринг-а? Бири — «Аччиқ кўл» бўлса, бирининг номи «Сарсон қум»... Ҳозир бу «сарсон қумлар»да ям-яшил боғлар яшнаб турибди, янгича қурилган муҳташам уйлар, кенг, ўқдек тўғри асфальт кўчалар, кўча юзидаги дўконлар, маъмурий бинолар, ҳатто музей ва никоҳ уйлари — бунинг ҳаммаси қўшилиб кўркам бир ансамблни ташкил қилади-ю, кечалари ранг-баранг чироғлар ёнганда ҳақиқий замонавий шаҳарча қиёфасига киради! Лекин гап фақат саҳрода барпо этилган бу боғ-роғлар, пахтазорлар, ажойиб шаҳарчаларда эмас, гап бу улкан гўзалликни бунёд этган совет кишиларида! Мана шу янги, бунёдкор, фидокор инсон ҳам Октябрнинг энг катта ютуғи!

Биз кутубхоналарнинг очилиш маросимига бориб, чўлқуварлар билан учрашганимизда юзлари дашт қуёши, шамол ва бўронларда қорайиб кетган, қўллари қадоқ бу одамларнинг илмга, адабиёт ва санъатга ташналигини кўриб, бениҳоя мамнун бўлдик. Оддий ишчилар, механизаторлар, пахтакорлар, айниқса ёшлар адабиёт ва санъатимизнинг энг яхши асарларини меҳр билан тилга олишиб, кўнгилларига ўтириб қолган қаҳрамонларини номма-ном айтишиб, ҳаяжон билан гапиришди, ёддан шеърлар ўқишди. Айни замонда шахсий суҳбатларда кўп асарларимиз тўғрисида жуда чуқур мулоҳазалар билдиришди, танқидий фикрлар айтишди. Мен оддий ишчилар билан бўлган бу самимий суҳбатга қулоқ солиб ўтирарканман, сўнгги йилларда китобнинг, яхши асарнинг қадри нақадар ортиб кетгани ҳақида ўйладим. Бир маҳаллар роман ва қиссаларнинг тиражи ўн-ўн беш мингдан ошмас эди, ҳозир олтмиш, ҳатто юз мингдан ошиб кетди ҳамки, бари бир яхши китоб етишмайди!

Халқимизнинг диди ва маданий савиясининг юксаклигидан далолат берувчи бу оддий рақамлар кимни қувонтирмайди дейсиз? Шунинг учун ҳам қувонтирадики, илм-фан, хусусан адабиёт ва санъатнинг тараққиёт даражаси фақат ёзувчи ва санъаткорларнинг илҳом ва ижодигагина эмас, айни чоқда китобхоннинг дидига, халқнинг маданий савиясига ҳам боғлиқдир! Бу дид, бу маданий савия ҳам Улуғ Октябрнинг самарасидир.

Албатта, халқимизнинг бу юксак маданияти барча зиёлилар зиммасига, жумладан адабиёт ва санъат аҳли зиммасига ҳам улкан масъулият юклайди. «Турксиб...» ва «Жонтемир», «Нурхон», «Зайнаб ва омон», «Навоий» ва «Мирзо Улуғбек», «Наврўз» ва «Бўрондан кучли»ларни яратган баркамол адабиётимиз бугун, менинг назаримда, янги зафар, янги жиддий ютуқлар арафасида турибди. Бу қувончли ходисани жаҳонга танилган оқсоқол адибларимизнинг ижодигина эмас, бугун яратилаётган янги асарларда ҳам кўриш мумкин. Ёзувчиларимиз халқ ҳаётининг теран томонларини акс эттирувчи жиддий асарлар яратишга интилмоқдалар. Бу нарса адабиётимизга дадил кириб келган ва кириб келаётган ёшлар ижодида ҳам сезилиб турибди.

Бу деган сўз адибларимиз, партиямиз Марказий Комитетининг байрам чақириқларида айтилганидек, ўз талант ва маҳоратларини халқ хизматига, коммунизм ишига бағишлаб, улуғ Ватанимизга муносиб асарлар яратишга бел боғламоқдалар, деган сўздир.

Ҳақиқатан, бугун Улуғ айём кунида келажагимизга зўр қувонч туйғуси билан назар ташлаймиз. Келажагимиз юксак чўққилардан кўринган уфқлардек беқиёс, гўзал ва порлоқдир!

ТОШКЕНТ МЕТРОСИ ҚУРИЛИШИДА

Тошкент метрополитени бунёдкорлари тинчлик байрами — 1 Майни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишмоқда.

Яқинда рассом И. Циганов улкан қурилиш участкаларида бўлиб, Ўрта Осиёда мислсиз ер ости қасри — Тошкент метросини Улуғ Октябрнинг шонли 60 йиллигига ишга туширишдек ягона мақсад билан елкама-елка меҳнат қилаётган кўп миллатли метросозларнинг катта бунёдкорлик ишларини акс эттирувчи туркум расмлар чизиб қайтди. Расмларда: Чилонзор станцияси забойларида сўнгги ишлар кетяпти; иншоотнинг иккинчи участкасида меҳнат қилаётган биринчи қурилиш-монтаж бошқармасининг проходкачилар бригадаси бошлиғи, тажрибали метросоз И. Лисий ва арматура цехининг пайвандчилар комплекс бригадаси бошлиғи Р. Муҳаммеджонов ўртоқларни кўриб турибсиз.

ҚАРДОШЛАР МАДАДИ

Ҳозирги энг муҳим иш — 12,2 километрли қўшқанотли забой трассалари бўйлаб (жами 24,4 километр узунликда) рельс ётқизишдир. Бу — ғоят масъулиятли ва сермеҳнат ишни тошкентлик метросозлар ўз интернационал бурчига содиқ қардош ҳамкасблари билан ҳамкорликда бажарадилар. Бу ҳамкорлик, қардошлик ва дўстлик неча бор синовлардан муваффақиятли ўтгани, ҳар гал ягона мақсадга хизмат қилгани ва ҳамиша зафарлар омили бўлгани ҳеч кимга сир эмас.

Зероки, дўстлик, ҳамжиҳатлик бизнинг онгли ҳаётимизга, турмуш тарзимизга, кундалик эҳтиёжимизга айланган. Қардошларнинг икки вакили айтган мана бу сўзларни диққатингизга ҳавола қиламиз:

И. Шелест (Харьков) — Сантехника ва эскалатор хўжалиги хизматчиси: — Кўп миллатли мамлакатимиз халқлари орасида барчага бирдек — қардошлик қонуни деган оддий бир ибора бор. Бу иборанинг ёрқин рамзини Улуғ Ватан уруши жангларида ҳам, кейин Тошкентда зилзила оқибатларини тугатишда ҳам кўрганмиз. Ҳозир РСФСРнинг ноқоратупроқ зонасида ўзбекистонлик ирригатор ва мелиораторлар олиб бораётган катта бунёдкорлик ишларида, Москва, Ленинград, Киев, Харьков, Боку метросозларининг Тошкент метроси қурилишига бераётган кўмагида кўриб турибмиз... Бундай дўстлик ва ҳамкорликни — совет турмуш тарзи нормаларидан бири деб ўйлайман.

В. Черник (РСФСР) — подстанциялар ва тарқатиш тармоқлари хизмати ходими: — Қардошлик — буюк куч. Бу куч — зилзиладан сўнг Тошкентни ер устида қайта қурган эди, бу куч энди ер остида ҳам янги метро бунёд этмоқда...

Кўмакка келаётган қардошлар куч ва имкониятларига қараб, олдиндан иш участкаларини бўлиб олишди. Жумладан, «Мосметрострой» метросозлари трассанинг 3,66, «Ленметрострой» бунёдкорлари 2,17, «Киевметрострой»лик дўстлар 1,91, «Харьковметрострой» мададкорлари 1,57, «Бокутоннелметрострой»чилар эса 1,4 километр узунликда пўлат из ётқизадилар. Бу — метрополитен бўйича из ётқизиш ишларининг асосий ҳажмини ташкил этади. Энг муҳими, қардошлар бу ерга ўз иш қуроллари ва механизация воситалари билан келишди.

Агар кўрган ёки эшитган бўлсангиз, поездларнинг равон, юмшоқ ва бир маромда юриши учун метро рельсларига фақат ёғоч шпаллари-гина ишлатилади. Шпаллар орасида поездни энергия билан таъминлаб турувчи электр линияси жойлаштирилади. Шунга кўра алоҳида ёғочдан ясалувчи бундай шпаллар ҳозир СССР Йўллар министрлигига қарашли Арис шпал заводида тайёрланяпти.

Қардош мададкорлар ғоят мураккаб ер ости йўллари ва чорраҳалар стрелкаларини ҳам жиҳозлайдилар. Барча пайвандлаш ишлари москвалик мутахассислар қўлидан чиқади. Радиоахборот қурилмалари, назорат пунктлари, вагонларни ювиб, қуритиб берувчи машиналар ҳам пойтахт метрополитен корхоналаридан олинади.

Мақсад ягона! Ўрта Осиёда йирик ер ости қасри — Тошкент метросини Улуғ Октябрнинг шонли 60 йиллигига ишга тушириш!

Иншоотларда иш қизғин. Қурилиш ишлари график бўйича кетяпти.

Н. САЪДУЛЛАЕВ,
Ҳ. СУЛТОНОВ.

КЎПРОҚ САБЗАВОТ ВА МЕВА ЕТКАЗИБ БЕРАЙЛИК

«Правда» газетаси саҳифаларида аҳолининг сабзавот, мева ва резаворга бўлган талабини қандай қилиб тўлароқ қондириш тўғрисида бошланган катта ва муфассал гап кенг газетхонлар оммасини қизиқтириб қолди. Ишчилар, колхозчилар, партия, совет, хўжалик раҳбарлари, олимлар ва мутахассислар мақолаларида ва хатларида шаҳарликларни сабзавот-мева маҳсулотлари билан таъминлаш соҳасидаги тажрибаларини ўртоқлашдилар. Камчиликларни кўрсатиб, бу ишни яхшилаш имконини берадиган тадбирларни таклиф этдилар. Ғоят муҳим масала кўтариб чиқилди. Бу масалани ҳал этиш учун министрликлар ва идоралар, маҳаллий хўжалик органлари, қишлоқ меҳнат аҳли, маҳсулотни қайта ишловчи, савдо ва транспорт корхоналарининг меҳнаткашлари, тайёрловчилар кўп иш қилишлари керак.

I.

КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати ҳар-хил ва юқори сифатли озиқ-овқат маҳсулотларига, шу жумладан сабзавот, мевага аҳолининг тобора ўсиб бораётган эҳтиёжини қондиришни партия аграр сиёсатининг асосий мақсади, деб ҳисоблайдилар. Ишнинг аҳволига объектив баҳо бериб, шуни айтиш кераки, кейинги йиллар мобайнида қишлоқ хўжалигини юксалтириш учун ҳар қачонгидан кўра кўпроқ иш қилинди.

Марказий Комитет 1965 йил март Пленуми ҳозирги босқичда негизини яратиб берган, КПСС XXIII, XXIV ва XXV съездлари томонидан негизи мустаҳкамланган ва ривожлантирилган партия аграр сиёсатининг изчиллик билан амалга оширилиши туфайли колхозлар ва совхозларнинг, мамлакатдаги барча агросаноат комплексларининг моддий-техника базаси анча мустаҳкамланди. Бунинг учун кўплаб далиллар келтириш мумкин. Кейинги ўн бир йил мобайнида қишлоқ хўжалигининг асосий ишлаб чиқариш фондлари икки баравардан ҳам зиёдроқ кўпайди ва 180 миллиард сўмдан ортиб кетди. Энергетика қувватлари ярим миллиард от кучига етди. Суғориладиган ер майдонлари 15 миллион, захи кетказилган майдонлар 10,6 миллион гектарни ташкил этади. Хўжаликларга минерал ўғитлар, турли машиналар йилдан-йилга тобора кўпроқ етказиб берилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленумидан кейин ўтган йиллар ичида бундан аввалги худди шунча йилдагига нисбатан қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини бир йил мобайнида ўртача етиштириш 32 миллиард сўмлик кўпайди. Ғалла ялпи ҳосили 55 миллион тонна ёки 45 процент, қанд лавлаги ялпи ҳосили 1,6 баравар, пахта ялпи ҳосили 1,5 баравар ортди. Гўшт етиштириш ҳам 50 процент, сут етиштириш 42 процент ва тухум етиштириш 1,8 баравар кўпайди.

Боғдорчилик ва сабзавоткорликда сезиларли муваффақиятларга эришилди. Ана шу тармоқларга капитал маблағ сарфлашнинг анча кўпайиши, сабзавот ва картошка парвариш қилинадиган майдонларни кенгайтиришдан колхоз ва совхозларнинг моддий манфаатдорлиги ўсганлиги туфайли бунга муваффақ бўлинди. Суғориладиган ерларга экин экишни кўпайтириш соҳасида анчагина иш олиб борилди. Масалан, ўтган йили колхоз ва совхозларда 1,1 миллион гектар майдонда сабзавот парвариш қилинган бўлса, ана шу экинларнинг 600 минг гектардан зиёдроқ майдондагиси суғорилди. Суғориладиган экинзорлардан олинган маҳсулот ҳажми кейинги ўн йил ичида 4,8 миллион тоннадан 10,7 миллион тоннага етди. Ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш жараёни давом эттирилди. Эндиликда ҳар бир ихтисослаштирилган совхоз кўп тармоқли хўжаликка нисбатан 25 баравар кўпроқ сабзавот етказиб бермоқда. Йирик корхоналарда рентабеллик оддий корхоналардагига нисбатан 7 баравар ортиқ. Ихтисослаштирилган хўжаликларнинг сони кўпаймоқда.

Совет кишиларини сабзавот ва мева билан йил бўйи таъминлаш — энг муҳим вазифалардан бири. Бунинг учун айрим колхоз ва совхозларгина эмас регионларни ҳам ихтисослаштириш кучайтирилмоқда. Хусусан Молдавия, Ленкорань, Қрим, Волга, Ахтуба қайир ерларида, бошқа бир қанча жойларда олинган натижалар айниқса сезиларлидир.

Усти ёпиқ ерларда сабзавот етиштиришни кўпайтириш учун анчагина иш қилинди. Тўққизинчи беш йилликда давлат ресурслари ҳисобигагина 521 гектар майдонда катта-катта теплица комбинатлари ишга туширилди. Эндиликда теплицаларнинг умумий майдони 5.400 гектарни ташкил этадики, бу 1965 йилдагига нисбатан 11 баравар кўпдир.

Ана шу ва бошқа тадбирлар маҳсулот етиштиришга ижобий таъсир қилди. 1976 йилда 85 миллион тонна картошка, 23,5 миллион тонна сабзавот, 9,5 миллион тонна мева ва резавор ҳамда 5,4 миллион тонна узум йиғиштириб олинди. Бу маҳсулотларни харид қилиш ҳам кўпаймоқда. Буни қуйидаги маълумотлардан кўриш мумкин:

(Ўртача бир йил ичида миллион тонна ҳисобида).

	1961-1965 йиллар	1971-1975 йиллар	1976 йил
Картошка	8,4	12,7	13,6
Сабзавот	6,7	13,1	16,2
Мева ва резавор	1,2	3,7	5,1
Узум	2,0	3,4	4,4

Сабзавот ва мевани асраш, қайта ишлаш ва сотиш моддий-техника базаси мустаҳкамланмоқда. Давлат маблағлари ҳисобига кейинги ўн йил ичида йилига 9,5 миллион тонна картошка, сабзавот ва мева асраладиган янги қувватлар ишга туширилди. Бундан ташқари матлубот кооперацияси шохобчаларида 1,8 миллион тонна маҳсулот асраладиган омборхоналар қурилди. Совхозларда юз минг тонна мева ва сабзавотни қайта ишлайдиган пунктлар, шунингдек полиз маҳсулотларини қайта ишлайдиган пунктлар ишга туширилди. Озиқ-овқат саноатининг қувватлари анча оширилди. Мамлакатда сабзавот-мева консерваларини ишлаб чиқариш икки баравар кўпайди ва йилига 10 миллиард шартли банкага етказилди.

Савдода ижобий ўзгаришлар юз берди. Ўнлаб катта-катта сабзавот-мева базалари қўшимча равишда барпо этилди, уч мингта ихтисослаштирилган магазин очилди. Уларнинг умумий савдо майдони 380 минг квадрат метрдан 712 минг квадрат метрга етди. Ёзда ва кузда минг-минглаб палаткалар ва киоскалар ишлаб турибди. Буларнинг ҳаммаси сабзавот ва мева сотишни кенгайтириш имконини берди. Кейинги беш йил ичида ана шу йилларнинг ҳосилидан сабзавот билан савдо қилиш 7,8 миллион тоннадан 10,8 миллион тоннага етди. Янги бодрингни сотиш 150 минг тонна, бош пиёз сотиш 370 минг тонна, помидор сотиш 340 минг тонна, олма ва нок сотиш 210 минг тонна, узум сотиш 140 минг тонна кўпайди.

Кўрилган бу тадбирлар маҳсулотларни истеъмол қилишнинг кўпайишини таъминлади. Агар 1965 йилда аҳоли жон бошига 72 килограмм сабзавот ва полиз маҳсулотлари тўғри келган бўлса, ўтган йили 87 килограмм бўлди. Мева истеъмол қилиш 9 килограмм ортди. Кўриб турибсизки, сезиларли ўсишга эришилган. Лекин истеъмолнинг ҳозирги даражаси бизни миқдори жиҳатидан ҳам, маҳсулот тури жиҳатидан ҳам қаноатлантиролмайди.

II.

Мамлакатни озиқ-овқат билан пухта таъминлашга эришишни КПСС XXV съезди энг муҳим масалалардан бири қилиб, ўртага қўйди. «Биз дон етиштиришни кўпайтириш вазифасини алоҳида таъкидлар эканмиз, — деб уқтириб ўтди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ҳисобот докладида, — айни вақтда бошқа қишлоқ хўжалик экинларига ҳам эътиборни бўшаштира олмаймиз. Қанд лавлаги, пахта, сабзавот, мева етиштиришда катта ўсишга эришиш керак. Бу ўринда «майда иш» йўқ — картошка пиёзнинг ўрнини, помидор шарбати эса ўсимлик ёғи ўрнини босмайди. Совет кишисининг дастурхонида ҳамма нарса муҳайё бўлиши лозим. Буни таъминлаш эса қишлоқ хўжалик ходимларининг бевосита бурчидир».

Ўнинчи беш йилликда меҳнаткашларни сабзавот ва мева билан таъминлашни яхшилашнинг кенг программаси мўлжалланган. 1980 йилга қадар сабзавот етиштиришни 30,3 миллион тоннага, мева ва резавор етиштиришни 11,6 миллион тоннага, узум етиштиришни 7,5 миллион тоннага, картошка етиштиришни 104 миллион тоннага етказишга эришмоғимиз керак. Ана шу экин маҳсулотларини етиштиришни кўпайтириш суръатлари бошқа маҳсулотларни етиштириш суръатларига нисбатан анча юқоридир. «Правда» газетхонларининг мақолалари ва хатларида изҳор этилган таклифлар ҳамда маслаҳатларни ҳисобга олган ҳолда бир қанча министрликлар ва идораларга, маҳаллий органларга аҳолини сабзавот ва мева билан таъминлашни яхшилаш тўғрисида топшириқлар берилди.

Мўлжалланган режаларнинг бажарилиши учун сабзавот экинларини асосан суғориладиган ерларда етиштириш кўзда тутилмоқда. Бу — гарантияланган ҳосил олиш ва 1980 йилда суғориладиган полизлардан йиғиштириб олинадиган маҳсулотни 17,3 миллион тоннага етказиш имкониятини беради. Беш йилликнинг охирига бориб, суғориладиган ерларда парвариш қилинадиган умумий экин майдони миллион гектарга етказилади. Шаҳарлар ва саноат марказларининг атрофида, шунингдек жанубий районларда ихтисослаштирилган хўжалик шохобчаларига эга бўлган йирик сабзавотчилик зоналари янада ривож топади. Усти ёпиқ полиз базаси анча мустаҳкамланади. Давлат ҳисобигагина умумий майдони 1412 гектар — тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан 2,7 баравар кўп йирик теплица комбинатлари қурилади. Теплицаларни барпо этиш учун жуда катта «Главтеплицатехоборудование» бирлашмаси ташкил этилдики, унинг составига институт, конструкторлик бюроси ва 14 та саноат корхонаси киради. 1980 йилда парник-теплицаларда 1,4 миллион тонна сабзавот етиштирилади. Бу эса ҳозирги даражага қараганда икки баравардан ҳам зиёдроқ кўплик қилади. Шу йилнинг ўзидаёқ жанубдаги республикалар ва областларда эрта пишар сабзавот экинлари парвариш қилинадиган майдонларни анчагина кенгайтириш кўзда тутилади. Бу марказий ва шимолий районларнинг аҳолисига маҳсулотни 30-45 кун олдинроқ сотиш имкониятини беради. Жанубий райондаги полизларнинг янада самаралироқ ҳосил етказиб бериши учун куч-ғайрат сарфланмоқда.

СССР Қишлоқ хўжалиги ва Озиқ-овқат саноати министрликлари иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари билан биргаликда маҳсулот турларини яхшилаш тадбирларини кўрмоқдалар. Эрта пишар картошка билан бир қаторда карам, помидор, пиёз, саримсоқ, бодринг, редиска, кабачка, бақлажон, патиссон, ривень, пастернак, салат, укроп, сельдерей ва бошқа кўкатларни, озиқ-овқат бўладиган полиз маҳсулотлари ҳам кўпроқ етиштирилди.

Мева ва сабзавот етиштиришни анча кўпайтириш муносабати билан меҳнатни механизациялаш масалалари алоҳида аҳамият касб этади. Ўнинчи беш йилликда экинларни парвариш қиладиган агрегатларнинг номенклатураси ва миқдорини кўпайтириш мўлжалланади. Машиналар системасини барпо этиш соҳасидаги ишлар кучайтирилмоқда. Бу илғор технологияга ўтишни тезлаштиради. Энг янги техниканинг баъзи бир турлари ҳозирнинг ўзидаёқ синаб кўрилди ва унга тажрибакорлар ижобий баҳо беришди. Машинасозларнинг бурчи — ана шу машиналарни кўплаб ишлаб чиқаришни тезроқ йўлга қўйишдан, ҳосилни йиғиштириб оладиган, ортадиган агрегатларни, саралаш пунктлари ва бошқа юқори унумли техникани кўпроқ ишлаб чиқаришдан иборатдир.

«Правда» газетхонлари сабзавот ва мева ташишдаги, идиш билан таъминлаш, маҳсулотни асраш ва уни сотишдаги камчиликларга эътиборни жалб этмоқдалар. Бу ишни яхшилаш учун қандай тадбирлар кўрилмоқда? Маҳсулот асраладиган омборхоналар, холодильниклар шохобчаси қуришни кенгайтириш мўлжалланмоқда. Ўнинчи беш йилликда давлат капитал маблағлари ҳисобига бир миллион 731 минг тонна сабзавот ва мева сиғадиган омборхоналар қурилади. Бундан ташқари колхозларда ҳамда матлубот кооперациясининг тайёрлов ташкилотларида анчагина миқдорда сабзавот омборхоналарини ишга тушириш кўзда тутилган.

Мева ва сабзавотни қайта ишлаш яхшиланади. Мамлакатда юқори сифатли консерва, шарбатлар ҳали ҳозирча етарли ишлаб чиқарилмаётир. Хусусан бу маҳсулотлар болалар таомлари ва парҳез таомлар учун кам чиқарилмоқда. Янги музлатилган маҳсулот, тайёр картошка таомлари етарли миқдорда эмас. Бу аҳволни тузатиш учун сабзавотни, мевани, узум, картошкани қайта ишлайдиган қувватларни кенгайтиришга сарфланадиган капитал маблағлар кўпайтирилди. СССР Озиқ-овқат саноати министрлиги 3,1 миллиард шартли банка консерва ишлаб чиқарадиган янги қувватларни ишга туширади.

Янги сабзавот ва мева билан меҳнаткашларни узлуксиз таъминлашни ташкил этиш соҳасида кўпгина районлар катта тажриба тўплади. Грузияда фирма савдоси яхши йўлга қўйилган. Бу ерда агро-саноат бирлашмаси тузилганки, бу бирлашма составига бир қанча совхозлар, консерва заводлари, сабзавот-мева базалари, автобаза ва 140 та магазин

ГЕНЕРАЛ-МАЙОР М. УЗОҚОВ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА

ВАТАННИНГ СОДИҚ ФАРЗАНДИ

Шундай инсонлар борки, улар ўз ҳаётларини халқ хизматига бағишлайдилар, халқ манфаати, унинг тинчлиги йўлида жонларини ҳам аямайдилар. Оддий солдатликдан генералликкача оғир ва шонли йўлни босиб ўтган Муллажон Каримович Узоқов ана шундай одамлардан эди. Улуғ Октябрь нуридан ҳаёт йўли нурафшон бўлган халқимизнинг бу содик фарзанди оддий чўпонликдан ҳарбий саркарда даражасига кўтарилди, бир умр халқ хизматини ўтади.

М. Узоқов Қўқон шаҳрида дунёга келди. Отаси Узок ота бойларнинг қўлида кеча-кундуз тиним билмай меҳнат қилса ҳам, оиласини зўрға тебратарди.

Узоқ ота буюк ўзбек шоирларининг ғазалларини севиб тинглар эди, шунинг учун ҳам ўз ўғилларига илм-маърифат беришга карор қилди. Биринкетин болалар мактабга қатнай бошладилар.

Лекин отасидан ажраган Муллажон ўқишни ташлашга мажбур бўлди, чунки катта оилани боқиш керак эди. У бойникида чўпонлик қила бошлади.

Қўқонга ҳам етиб келган революция шамоли Узоқ отанинг фарзандларини ҳам асрий зулмдан озод этди. Муллажон Самарқанддаги совет ходимларини тайёрлайдиган курсга ўқишга кирди. 1927 — 29 йилларда Қўқондаги «Ўзпахтабирлашув»да котиб бўлиб ишлади. 1929 йилда ўз хоҳиши билан Қизил Армия сафига кирди. кейинчалик у «ҳарбий хизмат менинг асосий мутахассислигим бўлиб қолди» — деб ёзади.

Ҳарбий ва сиёсий тайёргарлик аълочиси сифатида ёш командир Тошкентдаги Ленин номли ҳарбий-билим юртига йўлланма олди. Кейинчалик Ленин номли Ҳарбий-сиёсий академияда ўқиди. Сўнг у ўз илмини ёш авлодга ўргата бошлади. 10-отлиқ дивизияда сиёсий бўлимнинг катта инспектори, ҳарбий-сиёсий ўқув юрти бошлиғининг ўринбосари бўлиб ишлади.

Муллажон хизмат қилган қисмда унга шундай характеристика берилган эди:

«Офицер—сиёсий ходим сифатида Узоқов катта ҳурматга сазовор. У ҳамма билан баробар муносабатда, софдил, ҳаққоний, ўз хизматини жони-дили билан бажарадиган раҳбардир».

1941 йилнинг 22 июнь тонготарида япроқларнинг майин шивирлаши ва қушларнинг тонгги қўшиғини фашист самолётларининг овози босиб кетди.

Бу урушнинг биринчи куни эди. Бундай кунлар уруш охиригача 1 минг 418 кунни ташкил этди. Жанглар кеча-ю кундуз давом этарди.

99-дивизияга сиёсий раҳбар қилиб тайинланди. 1942-йилда эса бу дивизия қонли жанглар кетаётган Сталинград остоналарига жўнатилди. Бу ерда улар 21-дивизия билан қўшилиб кетдилар, Узоқов эса ана шу дивизияга комиссар қилиб тайинланди. У машҳур дивизияда комиссар бўлганидан фахрланар эди.

21-дивизия узоқ ва қизиқарли тарихга эга эди. У 1918 йилда, август ойида ташкил топган Симбирск отлиқ полкидан иборат бўлиб, сентябрь ойида революция доҳийсининг туғилган шаҳрини озод қилишда қатнашган эди. Кейинчалик полк кавбригадага айлантирилиб, Туркистонда босмачилар билан курашни уюштирган М. В. Фрунзенинг ихтиёрига юборилган эди. Бу ерда у 3-Туркистон, кейинчалик 21-Фарғона тоғли-кавалерия дивизиясига айлантирилди. Ана шу дивизия деҳқонлар отрядлари, миллий милиция, Қизил Армиянинг миллий қисмлари (Й. Охунбобоев, П. Зокиров, А. Осмонбеков отрядлари) билан биргаликда Анварпошшо бошчилигидаги босмачилар тўдаларини тор-мор келтирди.

Жангчилар дивизиянинг бой ва сермазмун тарихга эга эканлиги билан фахрланар ва ғурурланар эдилар.

1942 йил 19 ноябрда 21-дивизия ҳам Суровинино станциясида ҳужумга ўтди ва она-Ватан тупроғининг ҳар бир метри учун қонли жангларда жон олиб, жон берди.

Сталинград остоналаридаги қонли жангларда замполит Узоқов яраланди. Аммо Сталинград остоналарида эришилган ғалаба билан урушнинг охири кўринмас эди. 21-дивизия 7-корпус составида янги топшириқ олди. Душман орасига ёриб кириб, Луганск шаҳридаги чекиниш йўлларини тўсиб қўйиш зарур эди.

Дон фронти ҳужумга ўтган куни Узоқов қўлида гипс билан госпиталдан «қочиб» кетди ва кадрдон дивизиясига қайтиб келди.

Дивизия топшириқни бажаришга киришди. Бу жуда ҳам қийин ва мураккаб топшириқ эди. Ўрмон ва ботқоқликлардан 220 километр йўлни босиб ўтиб, душман ичига билдирмасдан ёриб кириш керак эди. Дивизия кеча-ю кундуз, дам олмай йўл юриб, аҳоли яшамайдиган жойлардан, туманда, совуқда олға қараб кетди. Замполит Узоқов барча офицер ва солдатларнинг руҳини кўтарар эди. Шундай оғир шароитда 7-корпус тўсатдан немисларнинг орқасига ёриб кириб, асосий топшириқни бажарди, яъни Луганскка қараб кетаётган немис паровозларини таъминлаб турувчи водокачкани портлатди ва немислар билан шиддатли жангларда ғолиб чиқиб, Дебальцево станциясини қўлга киритди. Душманнинг озиқ-овқат, қурол-яроғ, бензин ортилган эшелонларини «меҳмондўстлик» билан кутиб олабошладилар. Луганск йўли немислар учун ёпиб қўйилди.

Топшириқ бажарилгандан сўнг дивизия немислар ичидан ёриб ўтиб, орқага қайтишга буйруқ олди. Буйруқни бажариш учун дивизия икки қисмга бўлинди. Биттасига ярадор генерал-майор Якунин, иккинчисига Узоқов қўмондонлик қилди. Бу операцияни Узоқов жуда катта қийинчиликларни енгиб, муваффақиятли бажарди. Ярадорлар кўп, ўқ-дорилар тугаган, душман бетўхтов бостириб келяпти. Шу шароитда Узоқов ўзининг отрядини партизан отряди деб номлаб, шаҳталар томон кетади ва немисларга қарши кураш олиб боради. 1943 йил 19 февралда немислар орасидан ёриб ўтиб, 280 кишилик солдат ва офицерлар составини, 165 ярадорни қутқариб қолади.

Операцияни муваффақиятли бажаргани учун Узоқов Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди.

1943 йилнинг ҳаммаси жуда қийин жанглар билан ўтди. 1944 йилнинг бошида бўлинма яна бир топшириқ олади. Калиновичи районидаги Мозирь шаҳри остоналаридаги душман ичига ёриб кириш керак эди. Яна солдат ва офицерлар ўрмон ва ботқоқликлардан кетдилар.

14-дивизия 7-кавкорпуснинг олдида, жануби-шарққа томон интилар эди. У 100 километрдан ортиқ йўл босиб, душманга ҳужум бошлади.

1944 йил 5 январдаги бу ҳужумда душманнинг 1000 дан ортиқ солдат ва офицерлари қириб ташланди. Кейин беш кеча-кундуз давомида душманнинг бешта отряди ва техникаси тор-мор қилиниб, 3000 га яқин душман ҳарбийлари асир қилиб олинди.

Шу тарика 1944 йил 14 январда Мозирь шаҳри озод қилинди. Озодлик муносабати билан Мозирь шаҳри меҳнаткашлари томонидан ўтказилган митингда Маршал М. Будённий замполит Узоқовни Қизил Байроқ ордени билан тақдирлади.

1-Белорусс фронти составида 7-гвардиячи корпус Пинск, Ковель шаҳарларини озод қилишда қатнашди. Шу жангларда Узоқов яна яраланди ва госпиталга жўнатилди. У тузалгандан сўнг яна жангга кирди. Узоқов хизмат қилаётган дивизия Польша ерларини озод қилишда қатнашди. Бу жанглар ҳаёт-мамот жанглари эди.., Ана шу жангларда Узоқов ўзининг чексиз матонати, ўртоқларга бўлган меҳр-муҳаббати, қўрқмаслиги билан ажралиб турар эди.

Польшадан кейин Узоқов хизмат қилган бўлинма Берлин учун қонли жангларда қатнашди.

Ўзбек халқининг ғалабага қўшган ҳиссаси партия ва ҳукуматимиз томонидан юқори баҳоланди. 65 ўзбек фарзанди олий мукофот — Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини олди. 118 мингга яқин ўзбеклар орден ва медаллар билан тақдирланди. Сиёсий ходим Узоқовнинг хизматлари ҳам юқори баҳоланди. У 2 та Ленин ордени, 4 та Қизил Байроқ ордени, II-даражали Ватан уруши ордени, Қизил Юлдуз ордени ва бешта жанговар медаль билан тақдирланган.

У 1946 йилдан 1965 йилга қадар Ўзбекистон ССР ҳарбий комиссари вазифасида ишлади. Муллажон Узоқов бутун қалби билан Совет Армиясини севар эди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев бундай деган эди: «Ўзбек халқининг минг-минглаб шонли фарзандлари Ватаннинг шон-шуҳрати ва озодлиги учун жанг қилдилар. Улардан кўпларининг номлари ва аввало Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари Усмонов, Эргашев, Бобоев, генераллардан Раҳимов, Узоқовларнинг номлари тарихга ўзбек халқи фарзандларининг ҳарбий шавкат ва шуҳрати намунаси бўлиб ёзилиб қолади».

Ф. НОРХЎЖАЕВ,
запасдаги артиллерия генерал-лейтенанти.

ЧОРВАДОРЛАР ЗАФАРИ

Свердлов районидаги Свердлов номли колхоз чорвадорлари давлатга гўшт ва сут сотиш бўйича ярим йиллик планни ошириб бажаришди. Тайёрлов пунктларига планда белгиланган 24 тонна ўрнига 30 тонна семиз гўшт етказиб берилди. Гўштга топширилган молларнинг тирик вазни 380-400 килограммни ташкил этди. Октябрь байрамига муносиб армуғон тайёрлаш иштиёқи билан меҳнат қилаётган колхоз сут соғувчилари эса давлатга 120 тонна ўрнига 135 тоннадан ортиқ серқаймоқ сут сотдилар.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

* * *

УРГУТ. «Москва» колхози бўрдоқибоқарлари ўтган уч ой мобайнида гўшт тайёрлаш бўйича тўққиз ойлик планни бажардилар. Гўштга топширилган қорамолларнинг тирик вазни 417 килограммдании ташкил этди.

Шу райондаги «Ургут» совхози чорвадорлари эса 130 центнер ўрнига 140 центнер гўшт топшириб, ярим йиллик планни ортиғи билан адо этишди.

М. ЯНГИБОЕВ,

* * *

БУВАЙДА. Карл Маркс номли колхоз бўрдоқибоқарлари районда биринчи бўлиб пландаги 66 тонна ўрнига 71 тонна юқори сифатли гўшт тайёрлаб, йиллик гўшт сотиш планини ортиғи билан бажардилар. Зафарга бўрдоқибоқар Юсуфжон Бўтаев муносиб ҳисса қўшди.

Колхоз бўрдоқичилик фермасида ҳозир 40 бош мол бўрдоқига боқилаётир.

Қ. ТУРСУНОВ.

* * *

ЧИРОҚЧИ. «Восход» совхозининг донгдор чўпони, Октябрь Революцияси ордени ва Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Эшқобил Маҳмараҳимов ўз отаридаги 564 бош совлиқнинг ҳар юзтасидан 230 тадан қўзи олди. Моҳир чорвадор бу йил ҳар бир қўйдан 4.5 килограммдан жун қирқиб олмоқчи.

Ж. НАФАСОВ.

* * *

ДЕҲҚОНОБОД. «СССР 50 йиллиги» совхозининг бош чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Амирали Эшбоев боқимидаги 401 бош совлиқнинг ҳар юзтасидан 260 тадан қўзи олишга муваффақ бўлди. Соғлом урғочи қўзиларнинг ҳаммаси ўстиришга қолдирилди.

М. НОРҚУЛОВ.

* * *

КОНИМЕХ. «Октябрь 40 йиллиги» совхозининг пешқадам чўпони, «Ҳурмат белгиси» ва Ленин орденлари кавалери Туран Қистаубоев боқимидаги ҳар юз бош совлиқдан 210 тадан қўзи олишга аҳд қилган эди. Отаридаги совлиқларнинг ярмидан кўпи қўзилаб бўлди. Ҳар юз боши ҳисобига 212 тадан қўзи олиняпти. Ҳар қўй бошига биттадан қўзи ўстиришга қолдирилмоқда.

Е. УМАРОВ.

ОЛАМДА НИМА ГАП

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

ПРАГА, 29 апрель. (ТАСС). Чехословакия Коммунистик партиясининг Марказий Комитети «Проблемы мира и социализма» журнали ишини муҳокама қилиш учун Коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг бу ерда бўлиб ўтаётган кенгаши муносабати билан бугун дўстона учрашув ўтказди.

Учрашувда ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧССР ҳукуматининг Раиси Л. Штроугал ва Чехословакия Коммунистик партияси ҳамда ҳукуматининг бошқа раҳбарлари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарёв бошчилигидаги КПСС делегацияси, кенгаш ишида қатнашаётган бошқа партиялар делегацияларининг бошлиқлари ва аъзолари иштирок этдилар.

Г. Гусак учрашув иштирокчиларини табриклаб нутқ сўзлади. У 75 коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг Прагада бўлаётган ҳозирги кенгашининг муҳим ролини таъкидлаб ўтди.

Қардош партияларни, деб уқтириб ўтди Г. Гусак, — ягона маркса-ленинча дунёқараш, ишчилар синфининг революцион идеологияси ҳамда социал адолатли жамият қуришдан иборат буюк муштарак мақсад бирлаштириб турибди. Ишчилар синфи, меҳнаткашлар кенг табақаси ва биринчи навбатда коммунистлар интернационал дўстлигининг негизи ҳам мана шундадир. Европа коммунистик ва ишчи партияларининг ўтган йили бўлиб ўтган конференциясида бу бирдамликнинг аҳамияти яна таъкидлаб ўтилди. Прагадаги ҳозирги учрашувимизни ҳам биз худди мана шу маънода табриклаймиз.

Б. Н. Пономарев жавоб нутқи сўзлади.

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИНИНГ САҲИФАЛАРИДА

Қардош социалистик мамлакатлар меҳнаткашлар халқаро бирдамлик куни — 1 Майни янгидан янги меҳнат зафарлари билан кутиб олмоқдалар. Болгариянинг «Работническо дело» газетаси социалистик мусобақада илғор корхоналар коллективларининг эришган муваффақиятлари тўғрисида хабар беради. Венгрия, ГДР, Польша, бошқа социалистик мамлакатларнинг газеталари худди шундай материалларни кўзга яққол ташланадиган ўринларда бермоқда.

Гаванада чиқадиган «Гранма» газетаси «1 Майни маблағларни янада кўпроқ тежаб-тергаш, ишлаб чиқариш даражаси ва меҳнат унумдорлигини ошириш билан кутиб олайлик» деган сарлавҳа остида яқинлашиб келаётган байрам муносабати билан Куба меҳнаткашлари касаба союзи марказининг мурожаатини эълон қилган.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг Ҳиндистонга қилган расмий дўстона визитининг якунлари жаҳон матбуотининг етакчи мавзуларидан бири бўлиб турибди. Совет — Ҳиндистон қўшма ахбороти баён қилиб берилмоқда. Томонлар Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасида вужудга келган ва замон синовидан муваффақиятли ўтган анъанавий дўстлик ва ҳамкорлик, ўзаро ҳурмат ва ишонч муносабатларининг тараққиётидан мамнунликларини изҳор қилдилар деб таъкидланади. Шарҳларда иккала давлат 1971 йилнинг августида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида тузилган Совет—Ҳиндистон шартномаси асосида бундан буён ҳам тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш йўлидан боришга маҳкам бел боғлаганликлари таъкидланади.

Ҳиндистон — Совет музокаралари, деб ёзади «Ҳиндустан таймс» газетаси, иккала мамлакат Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасида давр синовидан ўтган дўстона муносабатларни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш иштиёқида эканликларини таъкидладилар.

Чет эл матбуоти «Проблемы мира и социализма» журнали ишини муҳокама қилиш юзасидан 75 коммунистик партия ва ишчи партиялари вакилларининг Прагада ўтаётган кенгашини ёритмоқда. Жумладан, КПСС делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари Б. Н. Пономарев нутқи баён қилиб берилган. Коммунистлар бирдамлиги тинчлик, демократия ва социализм кучларини сақловчи ва буюк ғалабаларини кўпайтирувчи қудратли омил, ижобий жараёнлар янада ривожланишининг асосий заминларидан бири бўлиб келаётганлиги таъкидланади.

Монголиянинг «Унэн» газетаси келаси йили қуролсизланиш масалаларига бағишлаб БМТ Бош ассамблеясининг махсус сессиясини ўтказиш хусусида МХР ҳукуматининг БМТ Бош секретари К. Вальдхаймга берган жавобини босиб чиқарган. Ўзининг тинчликсевар ташқи сиёсати принципларига амал қилган МХР қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланиш проблемалари ҳал этилишига ҳар томонлама ёрдам кўрсатиш ҳаракатида бўлади, қуролсизланиш соҳасида кўриладиган чоралар тўғрисида аҳдлашиб олиш учун давлатлар қатъий куч-ғайрат сарфлашларига кўмак берувчи ҳар қандай конкрет қадамларни изчиллик билан қўллаб-қувватлайди.

Газеталар Марокаш экспедиция корпусининг ёрдами ва Франция ҳамда АҚШнинг мадади билан Заирда амалга оширилаётган интервенция тўғрисидаги хабарларни босишда давом этмоқда. НАТО блоки ва баъзи араб давлатларининг аралашуви илгаритдан ишлаб чиқилган планга кўра амалга оширилаётганлиги уқтирилади.

Англия газеталари ва бошқа газеталар Жанубий Африка полицияси африкаликларнинг намойишида яна ўч олганлиги тўғрисида хабардор қилган. Яна африкаликлар полициянинг аёвсиз ўч олиши қурбонлари бўлдилар, деб ёзади «Морнинг стар» газетаси. Газета бултурги митинг ва намойишлар чоғида полициянинг ўч олиши натижасида неча юзлаб африкаликлар ҳалок бўлганликларини эслатиб ўтади. (ТАСС).

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ УЛКАН ОДИМЛАРИ

Иттифоқдош республикаларнинг марказий статистика бошқармалари хабар беради:

Иттифоқдош республикалар саноат корхоналарининг коллективлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш ва ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили планини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, 1977 йил 1 квартал топшириғини муваффақиятли уддаладилар.

Украина, Узбекистон, Грузия, Озарбайжон, Литва, Латвия, Туркманистон, Эстония ССР саноати маҳсулотни реализация қилиш ҳажми ва буюмларнинг кўпчилик муҳим турларини чиқариш юзасидан 1 квартал планини бажарди. Кўпгина муҳим буюмларни ишлаб чиқариш ўтган йилнинг биринчи кварталига нисбатан кўпайди. Меҳнат унумдорлиги ортди. (ТАСС).

киради. Бирлашма тузилиши билан кўпгина ғовлар тугатилди ва маҳсулотни етиштирувчи билан истеъмолчи ўртасида бевосита алоқаларни ривожлантириш учун шароитлар яратилди. Бу Тбилиси, республиканинг бошқа шаҳарлари меҳнаткашларининг таъминотини яхшилаш имконини берди.

Лекин ҳамма жойда ҳам шундай иш тутилаётир, деб бўлмайди. Шунинг учун ҳам айрим жойларда савдо маданияти паст, бу эса харидорларнинг ҳаққоний таъnaсига сабаб бўлмоқда. Аҳволни тезроқ тузатиш зарур. Асосий йўл — агросаноат бирлашмаларини барпо этишдан, доимий, кўп йиллик бевосита алоқаларни ривожлантиришдан, ўзига-ўзи хизмат кўрсатадиган магазинлар шохобчаларини, идиш етказиб берадиган корхоналар деб аталган савдо корхоналарининг шохобчаларини кенгайтиришдан, мева-сабзавот базаларининг экспедициялари орқали маҳсулотларни комплекс етказиб беришдан иборатдир.

Мамлакатда ҳозир 9,3 мингта ихтисослаштирилган магазин бор. Бундан ташқари картошка, сабзавот, мева сотадиган 13,1 мингдан ортиқ озиқ-овқат магазинлари ишлаб турибди. Аммо савдонинг илғор шакллари ҳозирча етарли даражада кенг ёйилмаётир. Ихтисослаштирилган магазинларнинг ярмидагина ўзига-ўзи хизмат кўрсатиш жорий этилган, уйга маҳсулот етказиб бериш, базалардан магазинларга маҳсулотни марказлаштирилган тартибда жўнатиш камдан-кам практика қилинмоқда. Савдо ташкилотлари бу борада анчагина зўр бериб ишлашларига тўғри келади.

Дала билан магазин ўртасидаги бевосита алоқаларни айниқса активлик билан ривожлантириш керак. Россия Федерациясида ўтган йили қарийб олти минг магазин 750 минг тонна сабзавот ва мевани бевосита колхозлар ва совхозлардан қабул қилиб олди. Киевда, Вильнюс, Рига, Тошкентда, бир қанча бошқа шаҳарларда бу иш чакки йўлга қўйилмаган. Савдодаги бундай йўналишни бундан кейин ҳам ҳар тарафлама ривожлантириш керак. Шунга эришиш зарурки, тайёрлов ва савдо ташкилотлари сабзавот ва меваларни бевосита колхоз ва совхозлардан ўзларининг ихтисослаштирилган транспортлари билан қабул қилиб олишсин. Шу нарса муҳимки, йиғиштириб олинган помидор, олма ва бошқа нозик ҳамда тезда ачиб қоладиган маҳсулот турлари саралангандан кейин дарҳол қулай ва кишининг кўнглига хуш келадиган идишларга жойлансин. Мева ва сабзавотларнинг такрор-такрор сараланиши ва қўлдан-қўлга ўтишига йўл қўймаслик керак. Бу маҳсулотларнинг аҳолига етказиб берилишини жадаллаштириш зарур. Савдо-сотиқ ходимларининг вазифаси — хўжаликлардан эндигина олинган янги сабзавот ва меваларни сотишдан иборатдир. Маҳсулотнинг реализация қилиш даврида айниб қолган қисми қайта ишлаш учун жўнатилиши керак...

Бу ишнинг муваффақияти кўп жиҳатдан корхоналарнинг идиш, транспорт воситалари, хусусан рефрижераторлар билан таъминланишига боғлиқдир. Бу масалаларнинг бир қисми ҳал қилинмоқда, қолган қисми ҳал қилиниш олдида турибди. Бу тадбирларнинг ҳаммаси сабзавот-мева конвейери ишини йўлга қўйиш, ҳосилнинг сифатини ошириш ва нобудгарчиликни камайтириш имкониятини беради.

III.

Кўпгина газетхонларнинг хатлари ва мақолаларида бошқаришни, планлаштиришни ҳамда боғ ва полизларнинг неъматларини етиштиришни рағбатлантириш, ихтисослаштириш, концентрациялаш ва агросаноат интеграцияси усулларини такомиллаштириш муаммоларига тўхталиб ўтилган. Бу масалалар ҳозирги вақтда алоҳида аҳамият касб этаётганлиги шубҳасиздир.

КПСС Марказий Комитетининг маълум қарорига биноан ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш ўнинчи беш йилликда боғдорчилик ва сабзавоткорликни ривожлантиришнинг асосий йўналиши бўлиб қолади. Бу ишда анчагина тажриба тўпланди. Масалан, «Память Ильичу» хўжаликлараро боғи Молдавиядан ташқари анча олис жойларда ҳам машҳурдир. Бу ерда лойиҳада 5,5 минг гектар майдонга кўчат ўтказиш кўзда тутилган. Бу йил 3.547 гектар майдонга кўчат ўтказилган, шундан минг гектар ердаги мевали дарахт кўчатлари ўтган йили кузда гектаридан 230 центнердан ҳосил бера бошлади. Бу тажриба оммалаштирилади. Кўпгина районларда саноат типидаги боғ ва полизлар барпо этилмоқда.

Агросаноат интеграцияси борган сари кенгроқ ривожланмоқда. Мамлакатда 600 дан зиёдроқ совхоз-завод бор. Мева ва сабзавот етиштириш, қайта ишлаш ва сотиш юзасидан янги бирлашмалар ҳам ишлаб турибди ва барпо этилмоқда. Ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқаришнинг янги формалари Ленинград, Грозний, Астрахань, Одесса, Тирасполь ва бошқа шаҳарлар атрофидаги бир қанча бирлашмаларда қўлланилмоқда.

Бундай жараён яқин йиллар ичида янада ривож топади ва кучайтирилади. Албатта, бунда анчагина қийинчиликлар бор. Идоравий ёндашишни енгишга, капитал қурилиш моддий-техника таъминоти юзасидан программаларни анча синчиклаб мослаштиришга тўғри келади. Бошқаришнинг план-иқтисодий усулларини сифат жиҳатидан такомиллаштиришни кучайтириш ва сабзавот конвейерининг барча бўғинлари фаолиятини янада самаралироқ рағбатлантириш зарур. Контрактация шартномаларининг обрўсини ошириш, олинган мажбуриятларнинг бажарилиши учун томонларнинг иқтисодий масъулиятини кучайтириш ҳам муҳим аҳамиятга эгадир.

Мамлакатда сабзавот мева етиштиришга оид ҳамма ишни бошқариш ва унга раҳбарликни кескин яхшилашнинг бундан кейинги йўлларини қидириш ҳам муҳимдир.

Совет кишиларини сабзавот-мева маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш манфаатлари марказда ҳам, жойларда ҳам бир қанча министрликлар, идоралар ва ташкилотларнинг ишларини такомиллаштиришни талаб этади.

Бу соҳада республика ва маҳаллий органларнинг зиммасига алоҳида масъулият тушади. Ахир, ялпи маҳсулотдан иттифоқ фондига етказиб бериладиган маҳсулотлар орасида сабзавот 11 процентни, мева 6 процентни, узум 2 процентни ташкил этади. Шундай қилиб, асосий кўпчилик маҳсулот жойларда қолади. Шунинг учун ҳам барча маҳаллий ташкилотларнинг меҳнаткашларни мева ва сабзавот билан таъминлашдаги ролини ошириш керак.

Тажриба шуни кўрсатадики, Чекка Шимолдан ташқари мамлакатнинг барча зоналарида аслини олганда аҳолини картошка, карам ва хўраки илдиз мевалар билан ўз ишлаб чиқаришлари ҳисобига таъминлаш имконияти бор. Масалан, Камчатка ва Сахалин областлари ўзларининг эҳтиёжларини картошка, сабзавотларнинг бир қанча тури билан тўла таъминламоқдалар. Ваҳолонки, Узоқ Шарқ ва Шарқий Сибирнинг бошқа областлари бу маҳсулотларни мамлакатнинг Европа қисмидан ташиб келтиришни давом эттирмоқдалар. Экинларнинг ҳосилини кўпроқ йиғиштириб олиш учун ҳар бир райондаги барча имкониятлардан фойдаланиш зарур.

Йирик ихтисослаштирилган хўжаликларда сабзавот ва мева етиштиришни муттасил кўпайтириш билан бирга, ҳар бир колхоз ва совхоз ана шу маҳсулотларни ўз хўжалиги ичкарисида истеъмол қилиши учун парвариш қилиши ҳам зарур. Томорқа участкалари борлигини ҳам унутиб қўймаслик керак. Ўртоқ Л. И. Брежнев СССР касаба союзларининг XVI съездида сўзлаган нутқида бундай деб таъкидлади: «Айни вақтда шахсий ёрдамчи хўжаликларнинг имкониятларидан ҳам тўла фойдаланиш муҳим аҳамиятга эгадир». Шахсий ёрдамчи хўжалик картошканинг, бошқа полиз ва боғ маҳсулотларининг кўпгина қисмини беради. Шахсий ёрдамчи хўжаликда маҳсулот етиштиришни олдиндан камайтириб қўймасдан, бу ерларда мева ва сабзавот етиштириш, уларни реализация қилишни ҳамиша яхшилаш тўғрисида ҳар тарафлама ғамхўрлик қилиш керак. Маҳаллий органлар шахсий ёрдамчи хўжаликни йирик жамоат ишлаб чиқариши билан тўғри мослаштириб ривожлантиришни таъминлашда эпчил бўлишлари керак.

Кўпгина газетхонлар Омск ёғочсозлик комбинатининг ишчиси В. Виноградовнинг хатига эътибор беришган, деб ўйлайман. У ўз мактубида полиз маҳсулоти билан таъминлашда шаҳарликларнинг ўзлари ҳам анчагина иш қилишлари мумкин, деган фикрни изҳор этди. Бу тўғри фикр. Ҳозир, мамлакатда пенсионерларнинг сони кўпаяётган бир пайтда, ишчилар ва хизматчилар ҳафтада икки кунлик дам олишдан фойдаланаётган бир пайтда кўпгина оилалар исташган тақдирда ҳафтасига бир неча соат боғда ёки полизда ишлашлари мумкин. Бу қўшимча равишда бир неча килограмм кўкат, олма ва резавор олиш имкониятини беради-ки, уларни ҳам ҳисобдан чиқариб ташлаб бўлмайди. Бундан ташқари бу ишнинг маънавий, тарбиявий томони муҳим. Бу айниқса болаларга тааллуқлидир. Улар жисмоний меҳнатга қўшилиб, табиатни тушуниб, маънавий жиҳатдан бойроқ бўлиб қоладилар. Кимки умрида бирор туп дарахт ўтқазиб кўкартирган бўлса, у ўсимликнинг ҳеч қачон топтаб юборилишига йўл қўймайди. Биз табиатга меҳр-муҳаббат уйғотишимиз, заминимизни яшнаган боғга айлантиришимиз керак.

Албатта, бу борада биргина хоҳишнинг ўзи камлик қилади. Маҳаллий совет, хўжалик, касаба союз органлари бу масалаларни қараб чиқишлари керак. Яна бир масалага тўхталиб ўтаман. Шахсий ёрдамчи хўжалик, боғдорчилик ширкатлари турли майда қишлоқ хўжалик асбоб-ускуналарига муҳтож. Меҳнатни механизациялашнинг зарур воситаларини ишлаб чиқаришни жадаллаштириш, уруғлик, кўчат билан савдо қилишни йўлга қўйиш, ер ҳайдашда кўмаклашиш, ўғит, плёнка, экин суғориш учун сув билан таъминлашда ёрдамлашиш керак.

Шу кунларда мамлакат далаларида экин экилмоқда. Хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари, барча деҳқонлар боғлар ва полизларнинг маҳсулотларини етиштиришни шу йилнинг ўзидаёқ кўпайтириш, хилини кенгайтириш, унинг сифатини ошириш учун кўпроқ куч-ғайрат сарфлашлари керак. Юбилей йилида кўпроқ сабзавот ва мева етказиб бериш, ана шу маҳсулотлар билан совет кишиларини таъминлашни яхшилаш — қишлоқ меҳнаткашларининг, озиқ-овқат саноати ишчиларининг, савдо ходимларининг бурчидир.

З. НУРИЕВ,
СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари.

Редакциядан: «Правда» газетаси «Сабзавот конвейери: даладан пештахтагача» рубрикаси остида материаллар эълон қилишни тамомлайди. Боғ ва полизларнинг неъматларини етиштиришни кенгайтириш ва турини кўпайтиришдан иборат муҳим масалаларни муҳокама қилишда иштирок этган газетхонларнинг ҳаммасига раҳмат.

Редакция министрликлар ва идоралар, маҳаллий партия, совет ва хўжалик органлари, колхозлар ва совхозларнинг, маҳсулотни қайта ишлаш саноати савдо корхоналарининг раҳбарлари, тайёрлаш ходимлари ўзларининг шаънига айтилган танқидий мулоҳазаларни, фикрларни ҳисобга оладилар, киритилган таклифларни синчиклаб ўрганадилар ва ўз ишларини яхшилаш юзасидан конкрет тадбирларни кўрадилар, деб ишонади. «Правда» ўз навбатида бундан кейин ҳам ана шу мавзуни актив ёритаверади, илғор тажрибани қўллаб-қувватлаб, сабзавот конвейери системасидаги камчиликлар ва нуқсонларни танқид қилаверади.

[«ПРАВДА», 1977 йил 28 апрель].

«ТЎРТЛАР ГРУППАСИ» ИШИ ЮЗАСИДАН ЎТКАЗИЛАЁТГАН ТЕРГОВ ҲАҚИДА

ПЕКИН, 28 апрель. (ТАСС). «Жэньминь Жибао», «Гуанмин Жибао» газеталари ва армия газетаси «Цзефанцзюнь бао», «Обзорчи» имзоси билан мақола босиб чиқарди. Бу мақолада «Тўртлар группаси» деб аталган группанинг иши юзасидан ўтказилаётган терговга доир маълумотлар берилади.

Мақолада қуйидагилар таъкидлаб ўтилади: махсус органлар олти ойдан кўпрок вақт мобайнида «тўртлар»нинг ўтмишдаги сиёсий фаолиятини текшириб чиқдилар. Маълумки, шу группанинг аъзолари Мао Цзэ-дун ҳаёт чоғида Хитой раҳбарлигида асосий лавозимларни эгаллаб келганлар. Уларнинг ҳаммаси, шу жумладан Мао Цзэ-дуннинг хотини Цзян Цин ХКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси составига кирган эди. Чжан Чунь-Цяо ХХР Давлат Кенгаши Бош министрининг ўринбосари ва Хитой Халқ Озодлик армияси бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи эди, Ван Хун-Вянь эса ХКП Марказий Комитети раисининг ўринбосари эди. Пропаганда аппарати ва мамлакатнинг оммавий ахборот воситалари Яо Вянь-юань қўлида эди.

«Обзорчи»нинг эълон қилинган мақоласи Хитой раҳбарлигида ҳокимият учун кўп йиллардан буён доим кураш олиб борилганлигини ва бу кураш давом этаётганлигини исбот қилади. Пекинда эса буни яширишга уриниб келдилар.

«Тўртлар»га қарши қандай айблар қўйилмоқда?

Мақолада ,жумладан, бундай дейилган. «Чжан Чунь-цяо-гоминьданчилар жосуси, Цзян Цин-муртад, Яо Вэнь-юань синфий ёт унсур, Ван Хун-вэнь эса янги формациядаги буржуа унсури».

Мақолада даъво қилинишича, Чжан Чунь-цяо 30-йилларнинг бошидаёқ «гоминьданчиларнинг агенти бўлган ва Компартияга ҳамда Хитой революциясига қарши қаратилган ишлар билан шуғулланган».

Маълумки, Цзян Цин «Маданий революция» деб аталган революциянинг раҳбарларидан бири эди. «Обзорчи» унинг ўтмишини характерлаб, қуйидагиларни ёзади: Цзян Цин помешчик оиласига мансуб бўлиб, 30-йилларда ўзининг «контрреволюцион сиёсий ҳаёти»ни бошлаган. Гоминьданчи агентлар, дейилади мақолада, 1934 йил октябрь ойида Цзян Цинни қамоққа олганлар, аммо у хиёнат йўлига ўтиб, тез орада турмадан чиқишга муваффақ бўлади. У 1937 йилда Яньанга келади ва ўз хиёнатини яшириб, ХКП сафига суқилиб кириб олади.

Мақолада яна бундай дейилади: Яо Вэнь-юань ўз отаси хоин ва гоминьданчилар охранкасининг агенти эканлигини яширди. Мақолада даъво қилинишича, у «Маданий революция» йилларида ўзининг катта мавқеи ва баланд мартабасидан фойдаланиб, Ван Хун-Вэнь ва Чжан Чунь-цяо билан тил бириктирди.

«Обзорчи» яна қуйидагиларни хабар қилади: Ван Хун-Вэнь «Маданий революция» даврида Шанхайда «Маслакдошлар шайкаси»ни тузди ва «Бузғунчилик ишлари билан шуғулланди».

Мақолада «Тўртлар»нинг «Маданий революция» давридаги роли алоҳида таъкидлаб ўтилади. Маълумки, «Маданий революция» Мао Цзэ-дуннинг ташаббуси ва раҳбарлигида ўтказилган эди. Аммо мақолада шу хусусда лом-мим дейилмайди. Шу билан бирга ана шу «Маданий революция»нинг салбий жиҳатлари «тўртлар группаси»нинг иши деб кўрсатилади.

«Обзорчи»нинг мақоласида кўрсатиб ўтилишича, «тўртлар» эгаллаб олган ҳокимиятдан фойдаланиб, ўзларининг ўтмишдаги жиноятларини яшириш учун зўр бериб ҳаракат қилганлар. «Тўртлар группаси»нинг аъзолари, ёки Пекинда «тўртлар шайкаси», «қора шайка», «революция па ерига яширинча утиб олган контрреволюцион фракция» деб аталган группанинг аъзолари ўзларининг контрреволюцион фаолиятини исбот этадиган кўпгина ашёвий далил ва ҳужжатларни яширинча йўк қилганлар. Улар ўзларининг разил ўтмишини кўрган ва шунга шоҳид бўлган одамларнинг уйларига хунвэйбинлар ниқоби остида ўз кишиларини юборганлар. Бу кишилар ана шу одамларнинг мол-мулкини рўйхатга олиб, мусодара қилганлар. Улар уйдирма баҳоналар ва сохта айблар қўйиб, одамларни яширинча қамоққа олганлар, ўз жиноятларидан хабардор бўлган кишиларни узок вақт турмада сақлаганлар, тирик гувоҳларни йўқотиш мақсадида уларни жуда қаттиқ азоблаб, ҳатто ўлдиришгача бориб етганлар.

Шу тарика, орадан ўн йилдан зиёд вақт ўтгач, Хитой халқини жуда оғир кулфатларга дучор қилган «Маданий революция»нинг асл мақсадлари фош қилиб ташланмоқда.

ОКТЯБРЬ 60 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ЗАФАРЛАРИМИЗ КЎЗГУСИ

Жонажон партиямиз Марказий Комитети Бош секретари ўрток Л. И. Брежнев КПСС XXV съездида: «Яқин орада, бир ярим йилдан кейин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги нишонланади, — деди. —Олтмиш йил одамнинг ўртача умридан камроқдир. Лекин шу вақт ичида мамлакатимиз асрларга тенг келадиган йўлни босиб ўтди». Леонид Ильич айтган бу сўзларнинг нақадар ҳаққонийлигини республикамиз мисолида яққол кўриш мумкин.

Бир вақтлар рўзғорда ишлатиладиган игна ва деҳқончиликнинг арзанда қуроли кетмонни ҳам хорижий мамлакатлардан сотиб олган Ўзбекистон эндиликда саноатнинг юздан ортиқ тармоғига, мингдан зиёд завод-фабрикага эга. Мамлакатимизда биронта шаҳар йўқки, у ерда республикамизда тайёрланган маҳсулот ишлатилмасин. Биринчи трактор далага кирганда «кўт омоч» деб ҳаяжонланган, паровоз келганда емиши шу бўлса керак, дея олдига хашак ташлаган кишиларнинг фарзандлари самолётларни бошқармоқдалар, мураккаб қурилмаларни ишлаб чиқармоқдалар, қилни қирқ ёриб, фанда мўъжизалар яратмоқдалар. Буларни яқинда Тошкентда ўтказилган «Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги ва СССРда пролетар интернационализмининг тантанаси» мавзуидаги илмий-назарий конференцияда иштирок этган чет эллик олимлар ҳам таъкидлаб ўтдилар.

Республикамиз меҳнаткашларининг шонли 60 йил ичида босиб ўтган ҳайратомуз зафарлар йўлини, экономика, фан ва маданият соҳасида қўлга киритилган улкан ютуқларни кенг пропаганда қилиш, намойиш этиш катта аҳамиятга эга. Бу борада Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси коллективи катта иш олиб бормоқда. Уларнинг тинимсиз изланиши, фидокорона меҳнати Улуғ Октябрь юбилейини муносиб кутиб олишга бўлган интилиши туфайли ҳадемай Ватанимиз пойтахти Москвада «Совет Ўзбекистони 60 йил ичида» деган тематик кўргазма очилади.

Экспонатлар СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасидаги «Совет маданияти» павильонига жойлаштирилди. Бунинг учун лойиҳа автори Азимжон Эшонхўжаев бошлиқ коллектив йўл-йўлакай анчагина муаммоларни ҳал қилиб борди. Ўзбек халқ амалий санъати намуналари асосида қурилган «Совет маданияти» павильонининг ташқи ва ички ганч безаклари Ўзбекистон ССР халқ рассоми, СССР Давлат мукофоти лауреати Маҳмуд Усмонов шогирдлари қўлида қайта сайқал топди.

Энди кўргазма экспонатларига ўтайлик. Томошабин павильонга кириши билан «оқ олтин» хазинаси бўлган Ўзбекистоннинг тўрт орден тасвирли ўн метрли давлат байроғига кўзи тушади. Биринчи зал ҳаққли суратда республикамиз пахтачилигига бағишланган. Ўрток Леонид Ильич Брежневнинг «Оқ олтин»ни олтин қўллар яратади», деган сўзлари зал экспонатлари моҳиятини тўла-тўкис акс эттириб туради. Томошабинлар иккинчи залда ўзбек халқининг сув учун олиб бораётган қаҳрамонона кураши билан яқиндан танишиш имконига эга бўладилар. Бу ерда В. И. Ленининг Туркистонда суғориш ишларини ташкил этиш учун 50 миллион сўм ажратиш тўғрисидаги тарихий декретининг фотонусхаси, Андижон сув омборининг ҳаракатланувчи макети қўйилган.

Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистонда ялпи саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 166 марта ўсганлиги социализм мўъжизаларидан биридир. Залдаги ҳар бир диаграмма, олти қаторли пахта териш машинаси, трактор прицепи, Ўзбекистон маҳсулотларининг жаҳон бозоридаги мавқеини белгиловчи рақамлар узоқ тарихдан, кечаги янгиликлардан, ишчилар синфининг яратувчилик қудратидан, мутахассисларимизнинг етуклигидан, корхоналар коллективларининг техника тараққиётини жадаллаштиришдаги ютуқларидан сўзлайди.

Эътиборингизни қизиқ бир фактга жалб этмоқчиман. Ҳозир Тошкент область, Янгийўл район «Ленинизм» колхозидаги битта бригада 1917 йили Ўрта Осиёда жами истеъмол қилингандан кўп электр энергия ишлатмоқда. Ўзбекистон энергетикасининг ГОЭЛРО планига кўра тикланган Бўзсув гидростанциясидан Ўрта Осиёдаги энг йирик иссиқлик нурхонаси — Сирдарё ГРЭСигача тараққиёти ҳақида ҳикоя қилувчи бўлим материаллари томошабинларда қизиқиш уйғотади, деган умиддамиз.

Республикамизнинг енгил, озиқ-овқат саноати, фани, маданияти, халқ амалий санъати, Самарқанд, Бухоро, Хиванинг бой архитектураси намуналари кўргазмадан муносиб ўрин олган. Экспонатлар қарийб 1800 квадрат метр саҳнга қўйилган. Табиий, бу ерда В. И. Ленин тузган ва камолга етказган Коммунистик партия раҳнамолигида, улуғ рус халқи ва иттифоқдош республикалар меҳнаткашлари ёрдамида олтмиш йил ичида Ўзбекистон эришган барча ютуқларни батафсил намойиш қилиш қийин. Шунинг учун павильон залларида видеомагнитофон, монитор, рангли телевизор сингари техника воситалари орқали томошабин ва меҳмонлар учун республикамизга бағишланган 10—20 минутлик ҳужжатли фильмлар намойиш этилади. Бундан ташқари, турли адабиётлар нашр этганмиз.

Улуғ Октябрь 60 йиллиги шарафига республика халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг ўзида Совет давлати 60 йиллиги байрами муносабати билан «Гулла-яшна, Ўзбекистон» номида кўргазма тайёрлаш устида қизғин иш олиб бориляпти. Мавжуд экспонатлар янгидан бойитилади, қайта жиҳозланади. Кўргазмани октябрь ойида очишни мўлжаллаб турибмиз. Худди шу кунлари юбилейга аталган «Ўзбекистонда олий таълимни ривожлантириш босқичлари», «Йўл қурилишида илғор тажрибалар» мавзуларида фотокўргазмалар ташкил этилади. Шунингдек, илғор тажрибалар мактабимизда «Ўнинчи беш йилликда Ўзбекистон енгил саноати» кўргазмасини, «Ўнинчи беш йиллик сифат ва самарадорлик беш йиллиги» мавзуида Бутуниттифоқ илмий-назарий семинарини ўтказишга тайёргарлик кўряпмиз.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг методистлари, рассомлари, инженерлари, архитекторлари ва бошқа ходимлари белгиланган тадбирларни ўз вақтида сифатли ўтказиш учун барча чораларни кўрадилар.

Қ. ҒУЛОМОВА,
Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси директори.

Ўзбекистон ССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмаси. Суратларда: 1. «Таштекстильмаш» заводининг янги йигирув машинаси. 2. Тошкент ва Олмалиқ мебель фабрикаларида тайёрланаётган маҳсулотлар. 3. Пахтачиликка мўлжалланган қишлоқ хўжалиги техникасидан намуналар.

И. Глауберзон фотолари.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

БОЛГАР ТАРОНАЛАРИ

Болгария бундан 20 йил муқаддам фақат опера қўшиқчилари билан жаҳонга машҳур эди. Эндиликда эса, унинг эстрада қўшиқчилари ҳам жаҳон қўшиқ шайдоларининг муҳаббатига сазовор бўлмоқда. Булар орасида таниқли хонандалар Эмил Димитров, Лили Иванова, Бисир Кировлар бор.

Мамлакатимизга бир неча маротаба ташриф буюрган Иорданка Христова ҳам Болгариянинг севимли қўшиқчиларидан. Истеъдодли хонанда ўн йилдан бери ўзининг санъати билан жаҳон қўшиқ шайдоларини хушнуд этиб келмоқда. У Сопот, Варна, Дрезден, Брашов, Бухарест фестивалларида қатнашиб ғолиблар қаторидан ўрин олди.

Шу кунларда пойтахтимиздаги Я. Свердлов номидаги концерт зали қўшиқ шайдолари билан гавжум. Бу ерда Болгария эстрада артистларининг гастроллари муваффақиятли давом этмоқда. Қўшиқ мухлисларини таниқли болгар хонандалари Иорданка Христова, Александр Петрунов ўз санъатлари билан мамнун этишмоқда. Уларнинг қўшиқларига «Тангра» вокаль-инструментал ансамблининг дилрабо куйлари ҳамоҳанг бўлмоқда.

А. РЎЗИЕВ.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» ЮТУҒИ

«Ўзбекфильм» киностудиясининг ижодкорлари халқимизга манзур бўларли асарлар яратиш учун тинмай изланмоқдалар. Фильмларда инқилобий ўтмишимиз, республика ва халқимиз учун муҳим ўзгаришлар даври бўлган йиллар, бунёдкор замондошларимиз, уларнинг эзгу орзу-интилишлари, жасоратга тўла меҳнати, кураши, соф севги-муҳаббати тараннум этилмоқда. Бундай актуал темаларни киноэкран воситалари орқали ифодалаш Улуғ Октябрнинг шонли 60 йиллиги нишонланадиган йилда янада кучайди. Шубҳасиз, бу борада «Ўзбекфильм»чилар зафарларга эришмоқдалар.

Буни куни кеча Москвадан киностудия адресига келган телеграмма тасдиқ этади. Унда 1977 йил биринчи квартали якунига кўра, Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган муваффақиятлари учун «Ўзбекфильм» киностудияси СССР Министрлар Совети Кинематография давлат комитети ва маданият ходимлари касаба союзлари Марказий Комитетининг иккинчи мукофотига сазовор бўлганлиги қайд этилган.

Меҳнаткашлар вакилларининг 1977 йил 1 Май намойиши тўғрисида

1977 йил 1 майда эрталаб соат 10 да В. И. Ленин номли майдонда Тошкент шаҳар меҳнаткашлари вакиллари намойиши бўлади.

Намойиш қатнашчилари корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг йиғилиш пунктларига тўпланадилар ва район колонналарига уюшиб белгиланган маршрут бўйлаб В. И. Ленин номли майдон томон юрадилар.

Таклифномалар билан келувчиларни В. И. Ленин номли майдонга қўйиш эрталаб соат 9 дан 45 минут ўтганда тўхтатилади.

Шаҳарнинг марказий районида Энгельс кўчасида (Революция хиёбонидан Урицкий кўчасигача) Навоий, Фурқат (Хадра майдонидан Комсомол майдонигача), Ўзбекистон (Фурқат кўчасидан Пролетар кўчасигача), Б. Хмельницкий (Анҳор канали кўпригидан Ш. Руставели кўчасигача), У. Юсупов (Навоий кўчасидан София проспектигача), Пролетар (Революция хиёбонидан Лоҳутий кўчасигача) кўчаларида махсус рухсатномаси бўлган автомашиналардан ташқари ҳамма турдаги транспорт қатнови эрталаб соат 6 да тўхтатилади ва намойиш тугагач бир соатдан кейин бошланади.

Шаҳар 1 Май комиссияси.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10 — Гимнастика. 10.30 — АБВГ-Дейка. 11.00 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.30 — Музикали программа. 12.05 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 12.35 — Третьяков галереясининг шоҳ асарлари. 12.55 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 13.25 — Концерт. 14.05 — Сиз бунга қодирсиз. 15.05 — **Спортлото.** 15.15 — **Улик малика ва етти баҳодир ҳақида эртак** (мультфильм). 16.15 — **«Здоровье».** 16.45 — Концерт. 17.30 — **Жанубий Ветнам тўла озод этилганлигининг икки йиллигига.** 18.15 — Концерт. 19.00 — **Янгиликлар.** 19.10 — **Мультфильм.** 19.20 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 20.20 — Дўстларимиз овози (концерт). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 Хоккей: Швеция — ЧССР. Танаффус пайтида янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — **Янгиликлар.** 10.20 — Куйланг, ёш хонандалар. 10.50 — Телеминиатюралар. 11.40 — «Май гуллари». 12.10 — **Бошсиз чавандоз** (бадиий фильм). 13.50 — Мушоира этади давом. 14.20 — «Светофор». 15.20 — **Тошкент байрам арафасида.** 17.55 — Концерт. 18.55 — Меҳнат рапортларини қабул эт — 1-Май. 19.15 — **«Ялла» вокал-чолғу ансамблининг концерти.** 19.45 — **Ахборот.** 20.00 — **«Қизлар давраси».** 21.00 — **Ахборот.** 21.20 — **Отажон Худойшукуров концерти.** 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — «Соқов хотин» (телетеатр).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият (концерт). 9.30 — Халқ қўшиқлари. 10.30 — **«Солдат мактублари».** 11.15 — **«Улибка»** (радиожурнал). 12.10 — **Олдинги сафда бораётганлар.** Май олди социалистик мусобақаси илғорлари тўғрисида. 13.00 — Жиззах районидаги «Москва» колхозининг фермасидан репортаж. 13.30 — Социалистик мусобақа зарбдорларининг талабларига биноан концерт.

14.00 — **Деҳқонлар — 1 Май байрамига.** 15.10 — Тошкентнинг театр ва концерт заллари бўйлаб. 15.50 — Дўстлик тўлқинида. 16.10 — **Москва. Меҳнат шон-шуҳрати йилномаси.** 17.20 — Уйғур куйлари. 18.30— **«Дўстона, бахтли оилада».** 19.00 — **«Октябрга шон-шарафлар».** 19.20 — Май тонглари. 20.25 — «Ялла» вокал-чолғу ансамбли ижро этади. 21.00 — **«Оқ олтин» диёри қўшиқлари.** 22.00— Май олди социалистик мусобақа ғолибларининг талабларини бажо келтирамиз. Концерт. 23.15 — **Ҳайрли кеч.** Музикали программа.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

2 — 8 МАЙ

2 МАЙ ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10 — Зарядкага сафланинг. 10.30 — **«Будильник».** 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — **«Москвичка».** 13.00 — **Музикали киоск.** 13.30 — «Қишлоқ янгиликлари». 14.30 — **Мультфильмлар.** 15.00 — **«Камалак».** 16.15—**Темир ва унинг командаси** (бадиий фильм, 2-серия) 17.30 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 17.45 — **Оға бўлмоқ** (бадиий фильм, 1-серия). 19.00 — Янгиликлар. 19.10 — **Оға бўлмоқ** (бадиий фильм, 2-серия). 20.20 — Экран куйлари. 20.45— **«Ўн уч стул».** 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **Хоккей.** АҚШ — ЧССР. 00.15 — Рақс зали. 00.45 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — **Янгиликлар.** 10.20— **Куйланг, ёш хонандалар.** 10.50 — **Мультфильм.** 11.05 — Баҳор байрами билан (концерт). 11.45 — «Жон қизлар» (спектакль). 14.25 — «Ёшлар бенефиси». 16.30 — «Янгра барабан». 17.00 — **Футбол.** «Пахтакор» — «Динамо» (Ленинград) 18.45 — Циркни яхши кўрмай бўладими (фильм). 19.30 — **«Ахборот».** 19.40 — «Ўн икки учрашув» (эстрада программаси). 20.45 — «Ахборот». 21.00 — Баҳор ва бахт қўшиқлари. 22.00—**«Вақт»** (Москва). 22.30 — **Қароқчи чоллар** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.30 — **Бензоколонка маликаси** (кинокомедия). 20.40 — **Янгиликлар.** 20.55 — Чет эл эстрадасининг оҳанглари. 21.30 — **Швед гугурти** (бадиий фильм).

3 МАЙ СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10 — Гимнастика. 10.30 — **Мультфильм.** 11.30 — «Айдас» намунали хотин-қизлар хорининг концерти. 12.00 — **Мўъжизасиз мўъжизалар.** 14.45 — Ҳужжатли фильм. 15.35 — Концерт. 16.20 — Мактаб жанговар шон-шуҳрат музейи. 16.50— Жонажон мамлакатимиз бўйлаб. Арманистон ССР. 17.20 — М. Шолохов ижодида коммунист образи. 18.00 — Сиз яратган боғ. 18.30 — Ёшлар ижоди. 19.00 — **Янгиликлар.** 19.15 — **«Мусобақа, изланиш, ижод».** 20.00 — Концерт. 20.30 — **Халоскорлик** (киноэпопея, 1-фильм). 22.00 — **«Вақт».** 22.30— **Хоккей.** СССР — Швеция. 00.15 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.30 — Мактаб ўқувчилари учун кўрсатув. 19.00 — **«Ахборот».** 19.15 — **Москва. «Мусобақа, изланиш, ижод».** Кўрсатувда Ўзбекистон Компартияси Қорақалпоғистон область комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов, СССР асбобсозлик, автоматлаштириш ва бошқариш системалари воситалари министри К. Руднев, «Главмосстрой»нинг «Мосстрой-1» трести, 6-қурилиш бошқармаси комплекс бригадаси бошлиғи В. Затворницкий иштирок этадилар. 20.00 — Одил Исмоилов ижро этади. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Романс ва қўшиқ кечаси. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Қишлоқ хўжалик ишлари кундалиги. 22.45 — **Марди-майдон** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — «Тош хоким» (телеспектакль). 20.40 — **Янгиликлар.** 21.00 — Реклама. 21.20 — Олий математика.

4 МАЙ ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10 — Гимнастика. 10.30—**Айрони ачимаган** (бадиий фильм). 11.45— Бизнинг биография —1943 йил. 14.45 — Меҳнатинг — иқболинг (ҳужжатли фильмлар). 15.30 — Давлат Кубан казак хорининг концерти. 16.15—**Чин инсон ҳақида қисса** (бадиий фильм). 17.45— Фан оламида. 18.15 — **Горнчилар, қаердасиз!** 19.00 — Янгиликлар. 19.15— **«Жасорат».** 20.00 — Театр учрашувлари. 21.30 — **«Вақт».** 22.00 — **Хоккей.** Финал группалар қатнашчиларининг учрашуви. Танаффусда спортлото. 00.30 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — **«Футбол юлдузлари»** (болалар учун фильм). 11.50 — **Қароқчи чоллар** (бадиий фильм). 18.15 — Сиз, ғолибларга музикали саломлар. 18.10 — **«Китоб — бизнинг дўстимиз».** 18.40 — **Идеология ва ҳаёт.** 19.10 — **Миллионлар ленинча университети.** 19.25 — **Ахборот.** 19.40 — **Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига.** 20.30 — **Ахборот.** 20.50 — **Танбур ва дутор тароналари.** 21.30 — **Вақт»** (Москва). 22.00 — **«Олтин қўллар».** 22.20 — **Журналист** (бадиий фильм, 1-серия).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.35 — Ўқитувчилар учун консультация. 20.05 — Концерт. 20.35 — **Янгиликлар.** 20.55 — **Янги урф-одатлар турмушга.** 21.25 — Назарий механика.

5 МАЙ ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10 — Гимнастика. 10.30 — Горнчилар, қаердасиз! 11.15 — **Қор кетганда** (бадиий фильм). 11.50 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 14.45 — Ҳужжатли фильм. 15.05 — Россиянинг ёш овозлари. РСФСР опера театрлари артистларининг концерти. 16.00 — Рус тили. 16.45 — Шахмат мактаби. 17.15 — Халқ жасорати адабиёти. 18.15 — **Қувноқ стартлар.** 19.00 — **Янгиликлар.** 19.15 — **Миллионлар ленинча университети.** 19.45 — **Бугун матбуот куни.** 20.15 — Гитарада И. Кальцина чалади. 20.30— **Ҳалоскорлик** (киноэпопея, 2-фильм). 22.00 — **«Вақт».** 22.30— **Хоккей.** Финал группалари қатнашчиларининг учрашуви. 00.15 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ҳужжатли фильм. 11.50 — **Журналист** (бадиий фильм, 1-серия). 13.40 — Светофор. 16.05 —Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.35 — Нафосат оламида. 19.05 — **Бугун — матбуот куни.** 19.45 — **Ахборот.** 20.00 — **Матбуот ходимлари учун концерт.** 21.00 — **Ахборот.** 21.20 — Ижод гулшани. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Ноз-неъмат бунёдкори. 22.45 — **Журналист** (бадиий фильм, 2-серия).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.15 — **Ўн икки кеча** (бадиий фильм). 20.40 — **Янгиликлар.** 21.00 — Ўқитувчилар учун консультация. 21.30 — Физика.

6 МАЙ ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

12.00 — **Янгиликлар.** 12.10 — 30-йиллар қўшиқлари. 12.50 — **Миллионлар ленинча университети.** — 13.20 — Концерт. 14.45 — Ҳужжатли фильмлар. 15.30— Концерт. 16.15 — **Бу разведкада содир бўлган эди** (бадиий фильм). 17.45 — Москва ва москваликлар. 18.15 — М. Исаковский ижоди. 19.00 — **Янгиликлар.** 19.15 — Кинопрограмма. 20.00 — Концерт. 20.30 — Бизнинг биография. 1944 йил. 21.30 — **«Вақт».** 22.00 — **Хоккей.** Финал группалар қатнашчиларининг учрашуви. 00.15 — Концерт. 00.40 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Рақсларда янграсин оҳанг. 12.05 — **Журналист** (бадиий фильм, 2-серия). 13.50 — Концерт. 18.30—**«Ёшлик».** 19.00 — **Ахборот.** 19.15 — Театр учрашувлари. 20.10 — **Ахборот.** 20.30 — **Футбол: «Пахтакор» — «Динамо»** (Минск). 21.15 — Мультфильм. 21.30 — **«Вақт»** (Москва). 22.00 — **Солдат отаси** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — **Александр Попов** (бадиий фильм). 20.40 — **Янгиликлар.** 21.00 — **Тошкент ва тошкентликлар.** 21.30 — Химия.

7 МАЙ ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10 — Гимнастика. 10.30 — Буратино кўргазмаси. 11.00 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.30 — **Тонгги почта.** 12.00 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 12.30 — Адабий ўқиш. 13.10 — Адресимиз — Совет Иттифоқи. 14.10 — **Спортлото.** 14.20 — **Здоровье.** 14.50 — Эстрада концерти. 15.10 — **Ҳамшаҳар йигит** (бадиий фильм). 16.35 — **Ҳайвонот оламида.** 17.35 — Концерт. 18.00 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — **Янгиликлар.** 19.15 — Оталаримиз қўшиқлари. 19.50— **Ҳалоскорлик** (киноэпопея, 3-фильм). 22.00 — **«Вақт».** 22.30— **Хоккей.** Финал группалар қатнашчиларининг учрашуви. 00.15 — Кармень сюита (спектакль). 01.00 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — **Янгиликлар.** 10.20 — **Доира рақсга чорлайди.** 11.00— **Вафодор** (телетеатр. 1-қисм). 12.10 — «Қизлар давраси» (такрорий) 13.10 — Фильм-концерт. 13.40 — **«Вафодор»** (телетеатр 2-қисм). 14.40 — Шахмат мактаби. 17.30 — Ёш радио ҳаваскорлар. 18.00 — МОСКВА. Коммунист ҳақида қисса. Ҳужжатли фильм. 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — **Бугун радио куни.** 19.45 — **Ахборот.** 20.00— Ўрта Осиё ва Қозоғистон киноси бугунги кунда (1-кўрсатув). 21.00 — **Ахборот.** 21.20 — **Куйланг, ёш хонандалар.** 21.50 — Ҳужжатли фильм. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Пиллакорларнинг шу кунги вазифалари. 22.45 — **Май ойида** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

17.00 — **Душанба кўрсатувлари.**

8 МАЙ ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10 — Будильник. 10.40 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.40— Райком секретари (ҳужжатли фильм). 12.30 — **Музикали киоск.** 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — **Ботир бола ҳақида эртак** (бадиий фильм). 15.20 — **«Чин қалбдан».** 17.30— **Ҳалоскорлик** (киноэпопея, 4-фильм). 19.00 — **Хоккей. Финал** группалар қатнашчиларининг учрашуви. Танаффусда янгиликлар. 21.30 — **«Вақт».** 22.00— **Хоккей.** Финал группалар қатнашчиларининг учрашуви. 00.15 — Концерт. 00.45 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — **Янгиликлар.** 10.20 — Куйланг, ёш хонандалар. 10.50 **Болалар учун мультфильм.** 11.00 — **Қувноқ стартлар.** 12.00 Адабий театр. 12.25 — Концерт. 13.05 — Ёш киноҳаваскорлар клуби. 14.00 — **Вафодор** (телетеатр, 3-қисм). 18.05—**Мультфильм.** 18.15 — **«Иснорка».** 18.45 — **Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига.** 19.15 — **«Ахборот».** 19.30 — **Жанговар шон-шуҳрат клуби.** 20.30 — **«Ахборот».** 20.50 **Доира рақсга чорлайди.** 21.30— **«Вақт»** (Москва). 22.00 — **Чорвачилик — зарбдор фронт.** 22.20 — **Берлин йўлида** (бадиий фильм).

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.35 — **Фрунзе кўрсатувлари.**

Реклама ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 30/IV да **Чио-чио-сан,** 1/V да **Катта байрам концерти** (13.00, 19.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30/IV да **Гулбаҳор қани?,** 1/V да **Гулбаҳор қани?** (12.00). **Байрам концерти** (16.00), **Йиллар ўтиб** (19.30).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/IV да **Кўзингни каттарок оч** (билетлар сотилган).

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — **Воситачини ўлдир** (катта зал), **Есения** (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Воситачини ўлдир — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА», «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Тонгдаги қочиш — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Қўшиқнинг саргузашти — «ИСКРА» (20.00).

●

М. И. КАЛИНИН НОМЛИ АНДИЖОН ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мақсадли аспирантурага: акушерлик ва гинекология.

клиник ординатурага: акушерлик ва гинекология, қулоқ, томоқ, бурун касалликлари, ички касалликлар, юқумли касалликлар, анестезиология, педиатрия, асаб касалликлари, кўз касалликлари, фтизиатрия, даволаш-физкультура комплекси, рентгенеология;

стажер-тадқиқотчиликка: гигиена, микробиология, патологик физиология.

ҲУЖЖАТЛАР — аспирантурага кирувчилардан 20 майгача;

клиник ординатура ва стажер-тадқиқотчиликка кирувчилардан эса ҳужжатлар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Андижон Давлат медицина институтининг фанлар бўлими.

●

«УЗБЕКХЛОПКОМАШ» бирлашмаси базасидаги 95-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ 1977—1978 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА МАЛАКАЛИ ИШЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: металл бўйича токарь, механика-йиғув ишлари слесари, слесарь-асбобсоз, фрезерчи, саноат ускуналарини тузатиш бўйича слесарь, электр пайвандчи.

БИЛИМ ЮРТИГА 8-10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 14-24 ЁШЛИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 1-2 ЙИЛ.

Ўқувчилар кунига уч маҳал овқат, кийим-бош ва махсус кийим билан таъминланадилар.

Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхона берилади.

БИЛИМ ЮРТИДАГИ ЎҚИШ МУДДАТИ ДОИМИЙ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

БИЛИМ ЮРТИ ҚОШИДА 39-КЕЧКИ ИШЧИ-ЁШЛАР МАКТАБИ МАВЖУД.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларнинг бўлиши лозим: ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), метрика ёки паспорт; 6 дона фотосурат (3х4 см.), автобиография, мактабдан характеристика.

МАШҒУЛОТЛАР — ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Куйбишев райони, ГСП, Тюльпановский проезд, 92-уй (1, 4, 17, 41, 69, 71, 24-автобусларнинг «Статуправление» бекати). Телефон: 66-85-85.

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

СССР биринчилиги учун

ФУТБОЛ

2 май соат 17.00 да

«ДИНАМО» (Ленинград) — **«ПАХТАКОР»** (Тошкент)

6 май соат 19.30 да

«ДИНАМО» (Минск) — **«ПАХТАКОР»** (Тошкент)

БИЛЕТЛАР СОТИЛМОҚДА.

Ўзбек Совет Энциклопедияси Бош редакцияси коллективи ЎзСЭ Умумий тарих, археология ва этнография илмий редакциясининг илмий редактори, СССР Журналистлар союзининг аъзоси

Жаҳонгир АБДУРАҲМОНОВнинг

бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон радиосининг коллективи пропаганда бош редакциясининг редактори

Бахтиёр АСОМОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ. Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 • ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142

Р. 02340. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 100.